

The background features a decorative graphic consisting of three concentric blue circles of varying sizes, positioned in the upper right and lower right areas. Two thin, light blue diagonal lines cross the page, one from the top left towards the center and another from the top right towards the bottom right.

Een exploratief onderzoek om de mogelijkheid om een rendabele sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 in Twente te starten

Bacheloreindopdracht Januari 2014

Auteurs: Anne Rietberg (s1085123) en
Lisa Meijer (s1085115)
Opleiding: International Business Administration
Faculteit: Management en Bestuur
Begeleider: Ir. J.W.L. van Benthem
Meelezer: Drs. P. Blik

Voorwoord

Voor u ligt onze bachelorscriptie ter afronding van onze bachelor Bedrijfskunde. Het beschrijft het onderzoek dat wij hebben gedaan onder mensen met een BMI boven de 25 in de gemeentes Enschede en Wierden, om te kijken of het mogelijk is om een rendabele sportschool te starten voor mensen met een BMI boven de 25.

Door het relatief grote onderzoeksgebied, het gevoelige onderwerp van het onderzoek en het korte tijdsbestek was het noodzakelijk om het onderzoek samen uit te voeren.

Met één persoon was het onderzoek niet mogelijk geweest, maar dankzij de goede samenwerking werd het mogelijk om in twee gemeentes te onderzoeken onder een relatief groot aantal respondenten en de resultaten vervolgens te analyseren en verwerken, in de korte tijd die wij hadden voor deze scriptie. Zelfs met twee personen bleek het onderzoek tijdrovend, doordat het afnemen van de enquêtes erg lastig bleek. Veel mensen wilden niet meewerken, maar uiteindelijk is het toch gelukt om de benodigde enquêtes af te nemen en te verwerken in deze bachelorscriptie.

Graag willen wij van de gelegenheid gebruik maken om onze begeleider ir. Jann van Benthem te bedanken voor zijn begeleiding en feedback. Daarnaast willen wij de meelezers drs. Patrick Blik ook hartelijk bedanken voor de tijd en moeite die hij onze scriptie heeft gestoken.

Lisa Meijer & Anne Rietberg

Januari 2014

Samenvatting

Volgens onder andere Heim & Sant (2010) en Verhagen (2012) zijn er verschillende gezondheidsrisico's verbonden aan het hebben van overgewicht. Lichaamsbeweging is hierbij aan te raden, omdat dit een positief effect heeft op de gezondheid (Heim & Sant, 2010; Verhagen (2012).

Sportscholen in Nederland worden op dit moment niet gesegmenteerd op gewicht van (potentiële) leden. In dit onderzoek wordt gekeken of het mogelijk is om in Twente een rendabele sportschool te starten voor mensen met een BMI boven de 25.

Op basis van een theoretisch kader is een onderzoeksmodel opgesteld, aan de hand waarvan de hoofdvraag: "Is het mogelijk om in Twente een rendabele sportschool te starten voor mensen met een BMI boven de 25?" en bijbehorende deelvragen onderzocht zullen worden.

Het onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van enquêtes, online interviews en desk research. Enquêtes worden afgenomen onder 50 respondenten in de gemeentes Wierden en 50 respondenten in de gemeente Enschede, met een BMI boven de 25. Online interviews over sportschoolapparatuur zijn afgenomen onder aanbieders van sportschoolapparatuur. Desk research is vooral verricht door bestaande gegevens over de doelgroep te verzamelen bij het Centraal Bureau voor de Statistiek en door gegevens wat betreft kosten en opbrengsten van bestaande sportscholen te verzamelen.

De gemiddelde contributie die de 100 respondenten bereid zijn te betalen is €25,69 per maand. Hierbij moeten 1338 leden worden aangetrokken om de kosten te dekken. Om rendabel te zijn moet een sportschool in Twente voor mensen met een BMI boven de 25 dus meer dan 1338 leden aantrekken. In de gemeente Wierden en Enschede lijkt dit op basis van het onderzoek mogelijk.

Er zijn verschillende statistische verbanden gevonden door het analyseren van de enquêtes met behulp van Cramer's V. Er is er een verband gevonden tussen de respondenten die (misschien) naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan en 1) het feit dat zij zich prettiger voelen onder mensen met overgewicht (in een sportschool), 2) onzekerheid, 3) het feit dat mensen zich buitengesloten voelen.

Binnen het deel van de doelgroep dat (misschien) naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zou gaan, blijkt primaire motivatie aanwezig te zijn. Zij verwachten vooral fit te worden/blijven, af te vallen, de gezondheid te verbeteren en in de gemeente Enschede blijkt ook het ontmoeten van nieuwe mensen een verwachting. Het merendeel is daarnaast bereid om maximaal 10 kilometer af te leggen. Er zijn ten slotte geen speciale aanpassingen nodig zijn in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25. Wel blijkt uit de online interviews met aanbieders van sportapparatuur dat bij het aanschaffen van apparatuur de voorkeur gegeven moet worden aan apparatuur dat een relatief hoog gewicht aankan, dat stabiel is en het liefst een lage instap heeft.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inhoudsopgave.....	4
1. Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding van het onderzoek	5
1.2 Wetenschappelijk en maatschappelijk belang van het onderzoek	5
1.3 Leeswijzer	5
2. Doelstelling en onderzoeksvragen.....	6
Hoofdvraag	6
Deelvragen	7
3. Theoretisch kader	8
3.1 Segmentatie en targeting	8
3.2 Het pesten van mensen met overgewicht	10
3.3 Klanttevredenheid in fitness scholen	11
3.4 Resultatenrekening	12
3.5 Samenvatting theoretisch kader	13
4. Methode.....	16
4.1 Onderzoeksmodel	16
4.2 Enquêtes	17
4.3 Interviews	18
Desk research	19
4.4 Gegevensanalyse.....	19
5. Resultaten	20
6. Conclusie en aanbevelingen	35
7. Discussie.....	36
Limitaties van het onderzoek.....	36
Validiteit van het onderzoek	37
Vervolgonderzoek	37
Referenties.....	38
Bijlage 1: inkomensgegevens per gemeente	41
Bijlage 2: afgenomen interviews.....	42
Bijlage 3: Verwerking interviews.....	45
Bijlage 4: enquêtevragen	46
Bijlage 5: Overzicht alle resultaten	49
Bijlage 6: Statistische toets Cramér's V behoefte/prettiger voelen onder mensen met (licht) overgewicht	49
Bijlage 7: Statistische toets Cramér's V behoefte/onzeker voelen	50
Bijlage 8: Statistische toets Cramér's V behoefte/buitengesloten voelen	50

1. Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

Fitness is een van de meest beoefende sporten onder de (volwassen) bevolking. Ruim 3 miljoen Nederlanders, ongeveer 20% van de bevolking, gaat naar de sportschool (Rabobank, 2013a). Uit onderzoek van de Haagse Hogeschool is gebleken dat er van de tien dikke mensen er negen niet naar de sportschool durven te gaan, maar zeven dat wel zouden willen (VanToorn, 2010).

In sportscholen zie je vaak “krachtpatsers” en “dunne gazelles” gebruik maken van cardio- en krachtapparatuur. Zo ontstond de vraag waarop dit onderzoek uiteindelijk is gebaseerd: voelen mensen met overgewicht zich wel prettig in een reguliere sportschool en sporten zij niet liever met mensen die ook overgewicht hebben?

Bovenstaand vraagstuk en de theorie van Blythe (2006) hebben uiteindelijk geleid tot de volgende onderzoeksvraag die in ons onderzoek centraal staat: “Is het mogelijk om in Twente een rendabele sportschool te starten voor mensen met een BMI boven de 25?”

1.2 Wetenschappelijk en maatschappelijk belang van het onderzoek

Er is weinig wetenschappelijk onderzoek gedaan naar het segmenteren van de sportscholenmarkt. Dit onderzoek is dus een mooie kans zijn om verder onderzoek te stimuleren. Wanneer blijkt dat het rendabel is om een sportschool voor mensen met een BMI van minimaal 25 te starten, is dit zeer interessant voor ondernemers. Op deze manier kunnen zij zich onderscheiden van de vele concurrerende sportscholen.

Daarnaast heeft ons onderzoek ook een maatschappelijk belang. Mensen met overgewicht hebben in vergelijking met mensen zonder overgewicht een grotere kans op hart- en vaatziekten, een hoge bloeddruk, diabetes en sterven gemiddeld eerder (Heim & Sant, 2010). Doordat lichaamsbeweging een positief verband heeft met deze genoemde factoren, is het verstandig voor mensen met overgewicht om (meer) te gaan bewegen. Ook Verhagen (2012) geeft aan dat lichaamsbeweging een positief effect heeft op gezondheid en fitheid.

Als zou blijken dat mensen met overgewicht (meer) zouden gaan bewegen door de komst van een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 en deze sportschool zou er daadwerkelijk komen, dan zou dit een gunstig effect hebben op de gezondheid en fitheid van deze groep mensen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zal de doelstelling van het onderzoek worden genoemd en zullen de hoofdvraag (inclusief operationalisatie) en bijbehorende deelvragen naar voren komen. Verder zal het onderzoeksmodel worden toegelicht. De gebruikte methoden en technieken die hierbij horen zullen in hoofdstuk 4. Methode worden behandeld.

Hoofdstuk 3 geeft het theoretisch kader. Hier zullen bestaande theorieën die betrekking hebben op het onderwerp van het onderzoek en / of relevant zijn voor de beantwoording van de hoofdvraag en deelvragen worden beschreven.

Hoofdstuk 4 beschrijft de gebruikte methoden en technieken uitgebreid, inclusief de limitaties hiervan. Hoofdstuk 5 geeft de onderzoeksresultaten aan de hand van de opgestelde deelvragen.

In hoofdstuk 6 wordt de hoofdvraag beantwoord: de conclusie. Verder worden aanbevelingen gedaan wat betreft de eventuele uitvoering van het idee: aanbevelingen voor als een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 er echt zou komen en wat betreft het toekomstige gebruik van het model.

In hoofdstuk 7 wordt de validiteit van het onderzoek behandeld en hoofdstuk 8 geeft aanbevelingen voor vervolgonderzoek.

2. Doelstelling en onderzoeksvragen

De doelstelling van het onderzoek is om te onderzoeken of er een mogelijkheid bestaat om een rendabele sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te starten in Twente. Om dit doel gestructureerd aan te pakken is een hoofdvraag opgesteld met bijbehorende deelvragen, die de leidraad zullen zijn van deze scriptie.

Hoofdvraag

De hoofdvraag die we in ons onderzoek proberen te beantwoorden is: “Is het mogelijk om in Twente een rendabele sportschool te starten voor mensen met een BMI boven de 25?”

Operationalisatie van de hoofdvraag

Rendabel

Volgens verscheidene woordenboeken is iets rendabel als het meer geld oplevert dan het kost, oftewel als iets winstgevend is.

Om opbrengsten te genereren met een goed of een service (dus om te verkopen), moet er logischerwijs wel behoefte zijn aan het product of de service. De bereidheid om goederen en/of diensten te kopen is dus ook benodigd om rendabel te zijn.

Om die reden zal het onderzoek zich eerst richten op de behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25, onder mensen met een BMI boven de 25.

Als blijkt dat er behoefte is, zal daar dieper op in worden gegaan door te kijken wat de reden(en) daarvoor zijn en wat vervolgens de (kwaliteit)verwachtingen zijn. Dit kan namelijk interessant zijn als een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 rendabel blijkt en gestart zou kunnen worden.

Daarna zullen wij (met o.a. de gegevens over de behoefte) de omzet en kosten zo goed mogelijk in kaart brengen, om te kijken of de mogelijkheid bestaat om een rendabele sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te starten, in Twente.

BMI boven de 25

BMI staat voor de “Body Mass Index”. Dit is “de meest bruikbare maat voor overgewicht en obesitas voor gebruik in een algemene populatie omdat deze voor volwassen mannen en vrouwen van alle leeftijden gelijk is (Kenniscentrum Overgewicht, z.d.).”

Het BMI wordt gedefinieerd als iemands gewicht in kg gedeeld door iemands lengte in meters in het kwadraat: oftewel: kg / m^2 .

De hoofdvraag stelt een BMI boven de 25 omdat dit een BMI van 25 of hoger op overgewicht duidt, zoals in tabel 1 te zien is.

Classificatie	BMI (kg/m ²)
Normaal gewicht	18,5-24,9
Overgewicht	25-29,9
Obesitas	
- niveau I	30-34,9
- niveau II	35-39,9
- niveau III	>40-70

Tabel 1. Kenniscentrum Overgewicht (z.d.). *Classificatie van overgewicht bij volwassenen*. Bronnen: WHO 2000, CBO Multidisciplinaire richtlijn behandeling obesitas, 2008. Verkregen op 06 oktober 2013 van <http://www.overgewicht.org/Overgewicht/Diagnostiek/tabid/70/Default.aspx#>

Volgens verschillende bronnen zoals het Kenniscentrum Overgewicht (z.d.) en het Centraal Bureau voor de Statistiek, oftewel het CBS (2013b) begint de afkapwaarde van een BMI boven de 25, als aanduiding voor overgewicht, pas vanaf een bepaalde volwassen leeftijd. Onder die leeftijd is de definitie voor overgewicht en obesitas afhankelijk van de leeftijd.

Er is echter geen eenduidigheid over deze leeftijd. Volgens het Kenniscentrum Overgewicht (z.d.) geldt vanaf 18 jaar dat een BMI boven de 25 duidt op overgewicht.

Het CBS (2013b) geeft aan dat een BMI boven de 25 duidt op overgewicht bij mensen vanaf 20 jaar. Volgens het CBS (2013b) gelden voor personen onder de 20 jaar andere grenswaarden.

Wij zullen ons in ons onderzoek richten op volwassenen van 20 jaar en ouder, omdat wij gebruik zullen maken van gegevens van het CBS en daarom onze doelgroep overeen willen laten komen met de doelgroep die het CBS heeft onderzocht.

Twente

We hebben als onderzoeksgebied gekozen voor Twente, om het onderzoeksgebied te beperken het hierdoor realiseerbaar te houden.

“Twente is een landstreek in het oosten van het land, die het oostelijke deel van de provincie Overijssel omvat, evenals het tot Gelderland behorende Rietmolen” (Regio gemeenten, z.d.). Twente kent 14 gemeenten, achtereenvolgens Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden (Regio gemeenten, z.d.)

Wij zullen als onderzoeksgebieden de gemeente Enschede en de gemeente Wierden nemen.

Verantwoording hiervoor wordt behandeld in het hoofdstuk 4. Methode. Wij nemen in ons onderzoek aan dat deze gemeentes representatief zijn voor Twente.

In verband met de leesbaarheid en herhaling zal vanaf nu de groep Twentenaren met een BMI boven de 25 “de doelgroep” worden genoemd.

Deelvragen

1. Wat is de samenstelling van de doelgroep?
2. Heeft de doelgroep behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?
3. Waarom heeft de doelgroep juist wel of juist geen behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?
4. Wat zijn de (kwaliteits)verwachtingen van de doelgroep ten aanzien van de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?
5. Zijn er speciale aanpassingen nodig in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 in vergelijking met een reguliere sportschool?
6. Wat is het geschatte resultaat per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?
 - 6.1 Wat is de geschatte omzet per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?
 - 6.2 Wat zijn de geschatte kosten per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

3. Theoretisch kader

In dit hoofdstuk wordt een theoretisch kader gesteld, wat gebruikt zal worden bij de beantwoording van de hoofd- en deelvragen. Ten eerste bekijken wij de mogelijkheid tot behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 door in hoofdstuk 3.1 te kijken naar segmentatie en targeting. In hoofdstuk 3.2 bespreken we pestgedrag en consequenties hiervan voor mensen met overgewicht, waarna Als er behoefte zou zijn aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 is het goed de (kwaliteits)verwachtingen van de doelgroep te weten. We kijken daarom in hoofdstuk 3.3 naar klanttevredenheid in fitness scholen.

Ten slotte zullen wij ons verdiepen in de financiële realiseerbaarheid van een idee, door in hoofdstuk 3.4 te kijken naar winstberekening.

Een samenvatting van het theoretisch kader zal worden gegeven in hoofdstuk 3.5.

3.1 Segmentatie en targeting

Volgens Blythe (2006) spreekt men van segmentatie als men de gehele markt verdeelt in verschillende groepen klanten met dezelfde behoeften. 'Targeting' gaat over het maken van variaties op het basis product om de behoeften van deze verschillende groepen te bevredigen. Blythe (2006) definieert segmentatie als het groeperen van individuen of organisaties met dezelfde behoeften, en die behoeften zijn in staat te worden of worden bevredigd door een enkele product. 'Targeting' houdt ook in dat men moet beslissen welke groep klanten het beste zijn om je op te richten, want het is onmogelijk iedereen tevreden te stellen. Dit betekent dat marketers zich moeten bedenken welke segmenten ze niet tevreden kunnen stellen en welke wel, en beslissen welke van deze segmenten winstgevend zullen zijn. Wanneer marketeers hun producten positioneren is het belangrijk rekening te houden met concurrenten.

Het doel van het segmenteren van de markt is om te garanderen, in hoeverre dat mogelijk is, dat de middelen gericht zijn op die individuen of organisaties waar het meest winst te behalen valt. In het voorbeeld is de groep die opzoek is naar een lage prijs, minimale services, maar een lage prijs het grootst, maar dit gaat natuurlijk gepaard met een relatief lage winst. De groep mensen die bereid zijn te betalen voor uitzonderlijke kwaliteit is klein, maar individueel winstgevender. Als bedrijf bekijk je dan waar je kracht ligt in het tegemoetkomen van de verwachtingen van klanten, en beslis je of je de behoeften van de gekozen doelgroep beter tegemoet kan komen dan concurrenten.

Volgens Blythe (2006) zijn er vier niveaus van segmentatie:

1. Massa marketing: iets produceren wat iedereen zou willen en dit in grote getale tegen een lage prijs groots promoten om marktaandeel te krijgen.
2. Gesegmenteerde markt: hier probeert het bedrijf verschillende groepen te identificeren van individuen met dezelfde behoeften om deze behoeften tegemoetkomen. Hierdoor zal de concurrentie verminderen en kan het bedrijf hun middelen effectiever inzetten.
3. Niche marketing: in dit geval focust een bedrijf zich op kleine sub-groepen en produceert heel voorzichtig doelgerichte producten. Het voordeel hiervan is dat het bedrijf een groep kan bereiken die te klein is voor grotere bedrijven, waardoor men amper concurrentie ervaart.
- 4 Micro marketing: hierbij maken bedrijf customized producten en marketing programma's om de behoeften van specifieke individuen en omstandigheden tegemoet te komen.

Elke niveau van segmentatie heeft zij eigen voor- en nadelen. Over het algemeen geldt dat als het aantal klanten stijgt, de winst per klant daalt en als het aantal benodigde middelen daalt, de schaalvoordelen lager worden.

Segmenteren van de markt

Het beginpunt voor succesvolle segmentatie is goed marktonderzoek. Het begrijpen van de behoeften van

klanten en de karakteristieken van die klanten die het bedrijf wil bereiken, is de basis voor bepalen hoe men deze behoeften kan tegemoetkomen.

Het segmenteren van mensen gebeurt vaak op basis van gedrag, geografische factoren, demografie en psychografie (Blythe, 2006).

1. Gedrag segmentatie

Hierbij deel je markt in op basis van kennis van een product zoals specifieke gebruikskennmerken die men zoekt in een product, koopgelegenheid, koopgedrag, gebruiksfrequentie, koopstadium en de houding van de koper tegenover het product.

2. Geografische segmentatie

Bij geografische segmentatie wordt de markt opgedeeld naar land, regio, stad of wijk. Het gebied waar mensen wonen heeft invloed op het koopgedrag, gedeeltelijk om het in relatie staat tot inkomensniveau en gedeeltelijk omdat het in relatie staat met de lokale cultuur (de assumptie dat dezelfde types mensen in hetzelfde gebied wonen) en gedeeltelijk omdat het type huis waar iemand woont, effect heeft op de aankopen.

3. Demografische segmentatie

Hierbij splits je de markt op in bijvoorbeeld leeftijd, geslacht, inkomen, religie, etniciteit en nationaliteit.

4. Psychografische segmentatie

Hier wordt de markt gesegmenteerd op gedrag dat niet te voorspellen door bovengenoemde segmentatiecriteria. Zoals bijvoorbeeld levensstijl en persoonlijkheid.

Jurjen et al (2010) maken onderscheid tussen twee motieven voor het groeperen van mensen:

1) "Primary motivation", oftewel de primaire motivatie. Mensen met een primaire motivatie voegen zich bij een groep omdat de kwaliteiten van andere mensen in de groep hun aantrekken, omdat ze een gevestigd belang hebben bij een bepaalde uitkomst of omdat ze zich identificeren met de gedeelde geloven, gedragingen en meningen van de groep. Leden van de groep zoeken over het algemeen naar mogelijkheden voor meer persoonlijke interactie met andere leden. Deze sociale identificatie met de groep zorgt er voor dat de ego van de individu wordt vergroot. Als er primaire motivatie is, is er een directe taak oriëntatie (Jurjen et al, 2010).

2) "Secondary motivation", oftewel de secundaire motivatie, ontstaat door een minder sterk gevoel dan bij primaire motivatie. Dit type betrokkenheid is een middel om een doel te bereiken. Het meedoen aan de groepering maakt het mogelijk om te netwerken met wenselijke personen, waardoor carrière kan worden opgebouwd, of waardoor mogelijkheden ontstaan om de eigen "social circle" te verbeteren. De prestige van het lidmaatschap is het belangrijkste (Jurjen et al, 2010).

Op basis van Jurjen et al. (2010) zijn er dus verschillende redenen om je bij een groep te voegen waarbij een onderscheid gemaakt kan worden tussen redenen waarbij primaire motivatie komt kijken en redenen waarbij secundaire motivatie komt kijken. Wij hebben dit overzichtelijk gemaakt in tabel 2:

	<i>Soort motivatie</i>	
<i>Reden om een groep te vormen / om je bij een groep te voegen</i>	<i>Primary motivation</i>	<i>Secondary motivation</i>
Ik voel me aangetrokken tot de kwaliteiten van de anderen in de groep	x	
Gevestigd belang bij een bepaalde uitkomst	x	
Identificatie met de gedeelde geloven, gedragingen en meningen van de groep.	x	
De mogelijkheid ontstaat om te netwerken met mensen, wat in mijn eigen voordeel werkt		x
De mogelijkheid ontstaat om carrière opbouwen		x
De mogelijkheid ontstaat om de eigen sociale omgeving en netwerken te verbeteren		x

Tabel 2. Redenen om je bij een groep te voegen gecategoriseerd op soort motivatie.

3.2 Het pesten van mensen met overgewicht

Degen (2008) deed in haar master scriptie onderzoek naar de oorzaken van kinderen met overgewicht die (niet) sporten. Bij het uitwerken van de resultaten kwam het onderwerp pesten en schaamte aan de orde in sommige interviews.

Niet alle respondenten wilden praten over het onderwerp, wat aangeeft dat het onderwerp gevoelig is. Geen van de kinderen met een niet-Nederlandse etniciteit wilde praten over dit onderwerp.

Een aantal respondenten geven in de interviews aan dat hun overgewicht wel eens aanleiding is geweest tot pestgedrag van anderen. En twee respondenten geven aan dat hun ze door hun overgewicht bang waren om gepest te worden.

Volgens Van Hilvoorde (2002) is het ideaalbeeld binnen het heersende vertoog een slank en fit lichaam. Kinderen met overgewicht voldoen hier niet aan en worden daarom gepest of zijn bang om gepest te worden.

Puhl, Peterson, & Luedicke (2013) onderzoeken pestgedrag gericht op jongeren die te zwaar zijn en wat zij zelf de beste interventies / oplossingen vinden.

Verschillende onderzoekers (zoals Griffiths and Page, 2008 & Puhl and Latner, 2007) hebben aangetoond dat het hebben van overgewicht een belangrijke reden is voor pestgedrag op school onder adolescenten. Pestgedrag door overgewicht komt vaker voor dan pestgedrag door ras, religie of handicap en is vergelijkbaar met de frequentie van pestgedrag door seksuele oriëntatie (Puhl, Luedicke & Heuer, 2011).

De talkrijke gegevens over pestgedrag op basis van gewicht zijn vooral belangrijk als je let op de ernstige gevolgen die dit kan hebben.

Puhl et al. (2013) noemen 3 soorten gevolgen (negatieve uitkomsten), op basis van andere onderzoeken, die het pestgedrag gebaseerd op overgewicht kan hebben voor de gepeste adolescenten, achtereenvolgens: negatieve psychologische uitkomsten, negatieve gevolgen voor schoolprestaties en negatieve gevolgen voor de gezondheid.

Ten eerste blijkt dat als je wordt gepest door overgewicht dit het risico op negatieve psychologische uitkomsten kan verhogen. Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld een laag zelfbeeld, lage tevredenheid over het lichaam, depressieve symptomen en suïcidale gedachten en gedragingen (Eisenberg et al., 2003; Menzel et al., 2010).

Verder kan het ook gevolgen hebben voor schoolprestaties (denk aan het spijbelen en het leveren van slechte prestaties)(Puhl and Luedicke, 2012).

Ten slotte zijn jongeren die gepest worden door overgewicht kwetsbaarder voor negatieve consequenties die bijdragen aan een slechte gezondheid en eetstoornis symptomen.

Hierbij gaat het om bijvoorbeeld verhoogde calorie-consumptie, “binge eating”, bulimia nervosa en andere ongezonde gewichtscontrole gedragingen, verhoogde preferentie voor zittende activiteiten en het vermijden van lichamelijke beweging (Menzel et al., 2010; Puhl and Luedicke, 2012). Puhl et al. 2013 concluderen dat overgewicht zelfs kan verergeren door pestgedrag.

De studie die Puhl et al. (2013) zelf uitvoeren is gericht op de preferenties van jongeren wat betreft interventies op pestgedrag gericht op mensen met overgewicht. Uit het sample wat zij hebben onderzocht bleek dat vrienden en gelijkwaardigen het meest gewenst werden als “interveniers” (intervenierende personen).

Sociale / emotionele support (steun) strategieën (bijvoorbeeld aanmoediging van de gepeste adolescenten en het betrekken van de gepeste adolescenten in activiteiten) werden gezien als de meest gewenste interventies. Hierna kwamen de meer op de pester gerichte interventies zoals waarschuwingen uitdelen of straffen (geïmplementeerd door leraren en ouders).

3.3 Klanttevredenheid in fitness scholen

Alexandris & Palialia (1999) hebben onderzoek gedaan naar klanttevredenheid in fitness scholen. Consumenten vergelijken het product met de behoeften en verwachtingen van consumenten. Het concept klanttevredenheid hebben Alexandris & Palialia geoperationiseerd in 5 factoren, namelijk faciliteiten/service, individueel/psychisch, ontspanning, sociaal en gezondheid/fitheid. De operationalisatie van deze factoren is weergegeven in tabel 3.

Factoren	Operationalisatie
Faciliteiten/service	- aardige instructeur - goed advies van de instructeur - goed ontworpen faciliteiten - schone faciliteiten - aantrekkelijk faciliteiten
Individueel/psychologisch	- interessante programma's - door te trainen krijg ik de kans om nieuwe dingen te leren - door te trainen vergroot ik mijn kennis - door te trainen vergoot mijn zelfvertrouwen - door te trainen heb ik een voldaan gevoel - door te trainen leer ik mezelf beter kennen
Ontspanning	- het programma helpt me om te ontspannen - het programma zorgt ervoor dat ik me minder gestrest voel - het programma draagt bij aan mijn psychologische welzijn
Sociaal	- door te trainen krijg ik de kans nieuwe mensen te ontmoeten - door te trainen krijg ik de kans te socializen - door te trainen krijg ik de kans mijn vaardigheden in een sociale omgeving te gebruiken
Gezondheid/fitheid	- door te trainen blijf ik fit - door te trainen blijf ik gezond - de trainingen vragen fysiek veel van mij

Tabel 3. Factoren klanttevredenheid geoperationaliseerd.

3.4 Resultatenrekening

De resultatenrekening geeft een overzicht van de baten en lasten van een bedrijf over een bepaalde periode. Het vat zekere transacties samen die in die periode plaatsvinden. Deze periode is normaal gesproken 1 jaar. De resultatenrekening is heel belangrijk, omdat het laat zien of een organisatie winstgevend is (Berry & Jarvis, 2006).

Een winst- en verliesrekening ziet er (bijna) altijd anders uit, maar altijd geldt:

Totale baten – totale lasten = netto winst (voor belasting)

De baten van een organisatie ontstaan bij de verkoop van een producten en/of diensten. Het kan zijn dat een organisatie al wel een product en/of dienst verkocht heeft, maar er nog niet betaald wordt en het dus het geld nog niet ontvangen.

Voorbeelden van baten uit gewone bedrijfsvoering zijn lidmaatschappen en merchandise. Voorbeelden van bijzondere baten, die incidenteel zijn, zijn een eenmalige grote donatie of het verkopen van vaste activa, zoals inventaris, grond of een gebouw (Beech, Chadwick, & Verlaet van 't, 2012).

Om baten te verkrijgen moeten er middelen worden gebruikt dan wel verbruikt. Deze middelen zijn materialen, arbeidskracht, financiële middelen, apparatuur en grondstoffen. Het gebruik van deze middelen worden de lasten genoemd. Voorbeelden hiervan zijn rentelasten, afschrijvingskosten, inkoopkosten, loonkosten en grondstofkosten (Beech, et al., 2012) en elektriciteitskosten (Berry & Jarvis, 2006).

Echter, zijn niet alle lasten uitgaven van die periode. Van machines wordt bijvoorbeeld verwacht dat ze meerdere perioden (jaren) meegaan. Deze aankoop valt dus niet (compleet) onder lasten van die periode, omdat ze anders niet (eerlijk) gekoppeld kunnen worden aan de opbrengsten van die periode.

Wanneer de uitkomst van de resultatenrekening positief is, is de organisatie winstgevend (voor belasting) (Berry & Jarvis, 2006).

Beech et al (2012) noemen als lasten voor een fitnesscentrum achtereenvolgens als lasten de inkoopkosten, loonkosten, huisvestingskosten, verkoopkosten, rentelasten, afschrijvingskosten en overige kosten. Volgens hen bereken je het resultaat van een fitnesscentrum door deze lasten van de omzet af te halen.

3.5 Samenvatting theoretisch kader

Wat betreft de behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25

Blythe (2006) definieert segmentatie als het groeperen van individuen of organisaties met dezelfde behoeften, en die behoeften zijn in staat te worden of worden bevredigd door een enkele product. 'Targeting' houdt ook in dat men moet beslissen welke groep klanten het beste zijn om je op te richten, want het is onmogelijk iedereen tevreden te stellen. Het beginpunt voor succesvolle segmentatie is goed marktonderzoek. Het begrijpen van de behoeften van klanten en de karakteristieken van die klanten die het bedrijf wil bereiken, is de basis voor bepalen hoe men deze behoeften kan tegemoetkomen.

Vier niveaus van segmentatie kunnen worden onderscheiden:

- Massa marketing;
- Gesegmenteerde markt;
- Niche marketing;
- Micro marketing.

Het segmenteren van mensen gebeurt vaak op basis van gedrag, geografische factoren, demografie en psychografie.

Wat betreft het idee om mensen met overgewicht te groeperen door te segmenteren, maakt Jurjen et al (2010) onderscheid tussen de primaire en secundaire motivatie om te groeperen. Bij primaire motivatie is er sprake van een directe taakoriëntatie.

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat overgewicht een belangrijke reden is voor pestgedrag op school onder kinderen / adolescenten. Pestgedrag gericht op mensen met overgewicht kan verschillende negatieve gevolgen hebben, achtereenvolgens:

- Negatieve psychologische uitkomsten;
- Negatieve gevolgen voor schoolprestaties;
- Negatieve gevolgen voor de gezondheid (o.a. het vermijden van lichamelijke beweging).

Adolescenten die gepest worden geven aan dat:

- Vrienden en gelijkwaardigen het meest gewenst worden als "interveniers".
- Sociale / emotionele support (steun) strategieën (bijvoorbeeld aanmoediging van de gepeste adolescenten en het betrekken van de gepeste adolescenten in activiteiten) worden gezien als de meest gewenste interventies.

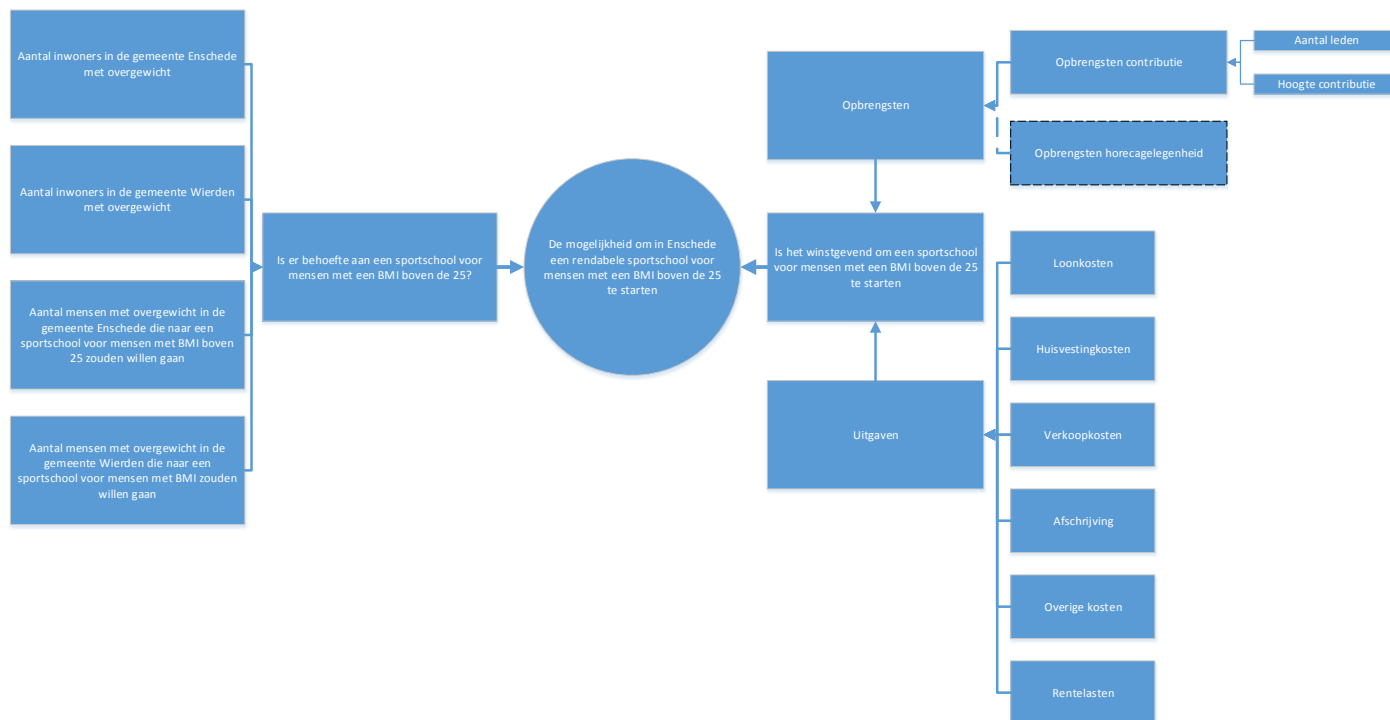
Verwachtingen van een doelgroep meten kan aan de hand van de 5 factoren van Alexandris & Palialia:

- faciliteiten/service
- Individueel/psychisch
- Ontspanning
- Sociaal
- Gezondheid/fitness.

Wat betreft de financiële uitvoerbaarheid van het idee

Om te kijken of een organisatie winstgevend is, kan men gebruik maken van de resultatenrekening. Dit is een overzicht van de opbrengsten en uitgaven van een bepaalde periode, vaak 1 jaar. Door de lasten van de baten af te halen, houdt men de netto winst voor belasting over. Als dit bedrag positief is, maakt de onderneming winst. Beech et al. (2012) noemen als lasten voor een fitnesscentrum achtereenvolgens de inkoopkosten, loonkosten, huisvestingskosten, verkoopkosten, rentelasten, afschrijvingskosten en overige kosten. Volgens hen bereken je het resultaat van een fitnesscentrum door deze lasten van de omzet af te halen.

Aan de hand van dit theoretisch kader is het model (figuur 2) ontwikkeld, waarmee wordt aangegeven welke gegevens benodigd zijn om de hoofdvraag uiteindelijk te beantwoorden.

Figuur 2. Onderzoeksmodel

Wat betreft de behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 wordt in het onderzoeksmodel gekeken naar het percentage van de doelgroep dat naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zou gaan, op basis van het inwonersaantal en het aantal mensen uit de sample die dit aangeeft.

In het onderzoeksmodel zijn geen variabelen weergegeven die (misschien) kunnen leiden tot de behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25, omdat dit buiten de scope van het onderzoek valt.

Op basis van de theorie beschreven in paragraaf 3.2 en het onderzoek van VanToorn (2010) zullen in de enquête wel vragen worden gesteld aan de respondenten die gaan over of zij zich onzeker, buitengesloten of gepest voelen (in een sportschool) en of zij zich prettiger voelen onder mensen met overgewicht (in een sportschool). Op basis van de resultaten die naar voren zullen komen kunnen aanbevelingen worden gedaan voor uitbreiding van ons model in vervolgonderzoek.

Verder worden er in de enquête vragen gesteld aan de respondenten over hun (kwaliteits)verwachtingen op basis van paragraaf 3.3, om aanbevelingen te kunnen doen naar ondernemers die een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden willen starten, in het geval dat dit rendabel blijkt. Wij hebben dit niet opgenomen in ons onderzoeksmodel omdat het verband hiervan met andere variabelen in het onderzoeksmodel niet duidelijk is.

4. Methode

4.1 Onderzoeksmodel

Wij zullen gebruik maken van zowel kwalitatief (niet-numeriek) onderzoek in de vorm van desk research en interviews als kwantitatief (numeriek) onderzoek in de vorm van enquêtes, om een zo goed mogelijk antwoord te kunnen krijgen op onze hoofd- en deelvragen.

Zoals in figuur 1 te zien is zullen wij deelvraag 1 beantwoorden aan de hand van theorie en desk research. Wij zullen hierbij data verzamelen via het objectieve, onafhankelijke onderzoeksinstituut CBS.

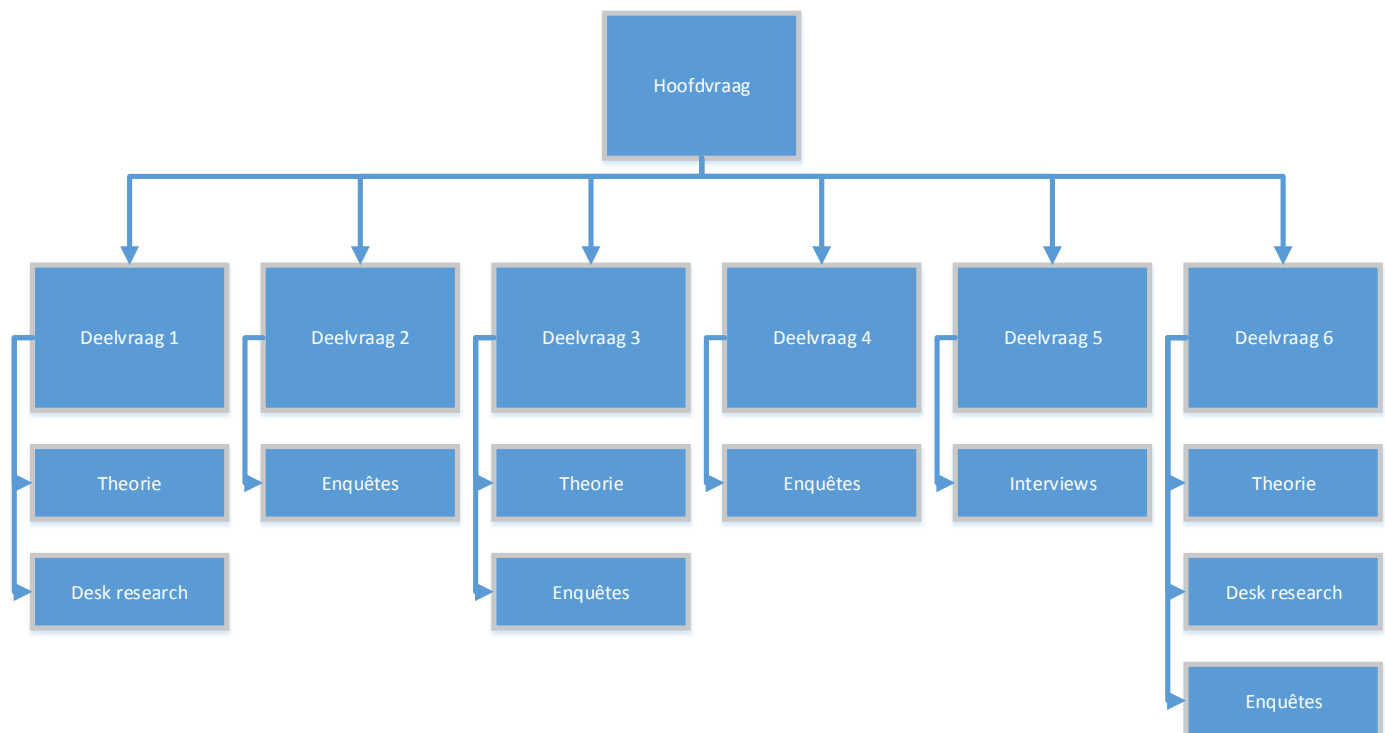
Deelvraag 2 zullen wij beantwoorden aan de hand van de uitkomsten van de enquêtes. Bij de beantwoording van deelvraag 3 zullen wij gebruik maken van theorie en de uitkomsten van de enquêtes. De enquêtevraag die onderzoekt welke redenen (verder) van belang zijn voor de respondenten die (misschien) naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan, is gebaseerd op de redenen voor groepering die Jurjen et al. (2010) noemt.

Deelvraag 4 wordt beantwoord met behulp van de resultaten van de enquêtes. De vraag die onderzoekt wat de respondenten, die (misschien) naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan, verwachten te bereiken en verwachten aan faciliteiten is gebaseerd op de indicatoren van Alexandris & Palialia (1999).

Deelvraag 5 zal beantwoord worden aan de hand van de interviews.

Deelvraag 6 zal ten slotte worden beantwoord aan de hand van desk research, enquêtes en theorie.

Wij zullen voor de beantwoording van de hoofdvraag uiteindelijk figuur 1 gebruiken.

Figuur 1. Beantwoording van de hoofdvraag.

4.2 Enquêtes

In ons onderzoek hebben wij bij beantwoording van een deel van de deelvragen, die gaan over de behoefte aan de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25, de mening nodig van de doelgroep, waarbij de doelgroep te groot is om iedereen persoonlijk te interviewen. Volgens Babbie (2007) is onderzoek via enquêtes waarschijnlijk de beste methode beschikbaar voor de onderzoeker die geïnteresseerd is in het beschrijven van een populatie die te groot is om direct te observeren. Door middel van een willekeurige sample uit de doelgroep wordt een representatief beeld geschetst. Hierbij komt dat kwantificatie gemaakte observaties vaak meer expliciet maakt. Verder is het door kwantificatie makkelijker om data bijvoorbeeld te vergelijken en samen te vatten (Babbie, 2007). Tot slot is overgewicht niet echt gewenst en keurt de maatschappij dit over het algemeen af. Het zou dus voor de doelgroep kunnen betekenen dat de onderwerpen waar wij onderzoek naar doen gevoelig zijn. Dit wordt bevestigd door Degen (2008) die in haar onderzoek aangeeft dat niet alle respondenten willen praten over het onderwerp overgewicht. Volgens Babbie (2007) zijn respondenten soms terughoudend om te praten over controversiële of afwijkende gedragingen of meningen gaat, maar zijn wel bereid om anonieme enquêtes zelf in te vullen. De anonieme enquête is in ons onderzoek dus de meest geschikte manier om de mening van onze doelgroep te onderzoeken.

Benadering van respondenten

Wij zullen één en dezelfde enquête afnemen in twee verschillende gemeentes in Twente. Wij hebben gekozen voor de gemeente Wierden en Enschede omdat deze grote verschillen vertonen wat betreft inkomens karakteristieken.

Anne Rietberg zal 50 enquêtes afnemen door mensen te benaderen voor de Albert Heijn in Enschede en Lisa Meijer zal 50 enquêtes afnemen door mensen te benaderen voor de Albert Heijn in Wierden en Enter. De enquêtes zullen op dezelfde tijden worden afgenomen.

Zoals te zien is bijlage 1 is het percentage huishoudens met een hoog inkomen in de gemeente Wierden, samen met de gemeentes Tubbergen en Oldenzaal het hoogst en in de gemeente Enschede het laagst. Verder heeft de gemeente Wierden ook een relatief hoog gemiddeld inkomen per inkomensontvanger en gemiddeld inkomen per inwoner. De gemeente Enschede heeft daarentegen een relatief laag gemiddeld inkomen per inkomensontvanger en gemiddeld inkomen per inwoner.

Bij de andere categorieën wat betreft inkomen komt de gemeente Wierden ook uit de bus als zijnde een gemeente met een relatief hoog inkomen en de gemeente Enschede als zijnde een gemeente met een relatief laag inkomen.

De bevolkingssamenstelling wat betreft verdeling man – vrouw en leeftijdsgroepen vertoont verder geen opvallende verschillen als je Enschede met Wierden vergelijkt.

Wij laten de enquêtes invullen op dezelfde soort locatie om het onderzoek zo vergelijkbaar mogelijk te maken. Wij zullen de respondenten op identieke wijze benaderen en de enquêtes op dezelfde manier laten invullen.

Hierdoor wordt het mogelijk om in totaal 100 enquêtes te verzamelen en tegelijkertijd eventuele verschillen in uitkomsten tussen de twee plaatsen te identificeren en te bespreken.

4.3 Interviews

Wat betreft deelvraag 5 hebben wij de kennis nodig van experts. We hebben hier niet als doel om te generaliseren, maar om meer begrip krijgen over een onderwerp waar we zelf niet nog niet veel over weten en waar nog niet veel over te vinden is in de literatuur. Hierbij hebben wij meer aan kwalitatief onderzoek, waarbij volgens Babbie (2007) de onderzoeker een meer diepgaander en groter begrip kan verkrijgen.

In kwalitatief onderzoek worden geen gestandaardiseerde vragen gebruikt, er is ruimte voor uitleg en verdere toelichting. De data is "rijker" (Babbie, 2007). Vandaar dat wij in ons onderzoek ook gebruik zullen maken van interviews met de aanbieders van fitnessapparatuur wat betreft deelvraag 5.

De data uit het kwalitatieve interview heeft een grote validiteit in vergelijking met de enquête (Babbie, 2007).

Wij zullen gebruik maken van een semigestructureerd interview per e-mail, waarbij wel vragen vooraf zijn opgesteld, zodat de onderwerpen waarover wij graag de mening van de aanbieders van fitnessapparatuur willen hebben sowieso worden besproken, maar waarbij ook ruimte is om terug te mailen met nieuwe vragen, door te vragen op oude vragen etc. Het voordeel hiervan is dat er ook informatie naar boven kan komen die wij niet hebben voorzien. Dit kan ten goede komen aan het realisme van het onderzoek (Lexicon: methoden en technieken, z.d.).

Voordelen een e-mail interview zijn dat de kosten laag zijn, je hoeft niet af te reizen naar de persoon die je wilt interviewen. Ook is er tijd voor reflectie. Je hebt de tijd om goed overwogen vragen te stellen en de participant heeft meer tijd om een goed overwogen antwoord te geven. Hierdoor krijg je gedetailleerder antwoord. Ook hebben beide de mogelijkheid om terug te scrollen in het interview en terug te komen op wat ze eerder gezegd hebben of dit te reflecteren. Een ander voordeel is dat men via een e-mailinterview dingen zegt wat men niet zo snel face-to-face zegt, omdat het anoniemer is. Tot slot kan het zijn dat face-to-face interviews beïnvloed worden door de interviewer of de participant. Een e-mailinterview helpt visuele effecten die het interview kunnen beïnvloeden te voorkomen (Hunt & McHale, 2009).

Nadelen zijn echter dat de interviewer non-verbale aanwijzingen van de participant mist die relevant kunnen zijn voor het interview, zoals gezichtsuitdrukkingen, hoe iemand zit of veranderd van positie, de beweging van de handen, al deze vormen van non-verbale communicatie beïnvloeden het interview proces. De interviewer kan op basis hiervan de vragen veranderen. Als de participant bijvoorbeeld moeilijk kijkt en je denkt dat hij het niet helemaal begrijpt, kun je nog verdere toelichting geven (Hunt & McHale, 2009). Een ander nadeel is dat e-mail interviewen onpersoonlijk is, waar geen menselijke interacties plaatsvinden. Het verschil kan de uitkomst van het interview beïnvloeden, maar dat is (nog) onzeker (Hunt & McHale, 2009).

Benadering van respondenten

Om te weten te komen of speciale aanpassingen nodig zijn in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 hebben, is ervoor gekozen om aanbieders van sportschoolapparatuur interviewen via e-mail. Er is een lijst gemaakt van aanbieders van sportschoolapparatuur die (ook) leveren aan sportscholen en hier zijn willekeurig 2 bedrijven uitgezocht. Met 1 heeft Lisa Meijer mailcontact gehad en met 1 heeft Anne Rietberg chatcontact gehad: zoekende naar het e-mail adres op de website, begon automatisch een chatgesprek. Voordelen en nadelen van het chat-interview komen overeen met de bovenstaande voordelen en nadelen van het e-mail interview.

Interviews zijn uitgewerkt in bijlage 3.

Desk research

Voor het beantwoorden van deelvraag 1 en deelvraag 6 is bestaande data uit vorig onderzoek nodig. Nieuw onderzoek is onnodig en kost relatief veel tijd en geld. Data is verzameld via objectieve bronnen om te zorgen voor data dat zo objectief mogelijk is.

Voor beantwoording van deelvraag 1 is data verzameld via het objectieve, onafhankelijke onderzoeksinstituut CBS.

Voor beantwoording van deelvraag 6 zijn de kosten van een gemiddelde sportschool afgeleid uit het artikel van Beecht et al. (2012), die weer data heeft gebruikt van de Rabobank.

4.4 Gegevensanalyse

Enquêtes

De gebruikte enquête is bijgevoegd in bijlage 4. Na het afnemen van de hardcopy enquêtes, hebben wij dezelfde enquête gepubliceerd op ThesisTools en alle hardcopy enquêtes hier ingevuld. Met behulp van de online resultaten hebben wij deze verwerkt in grafieken.

Online interviews

De online interviews zijn verwerkt in bijlage 2. Wij hebben de resultaten van de interviews overzichtelijk gemaakt met behulp van een tabel, te vinden in bijlag 3. In kolom 1 worden de onderwerpen gegeven die aan werden gesneden in de interviews. Kolom twee geeft de onderwerpen weer die de geïnterviewden hierbij noemden in hun antwoorden. Kolom drie laat vervolgens de precieze informatie zien die werd verschaft door de geïnterviewden.

5. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de enquêtes en interviews besproken aan de hand van de opgestelde deelvragen. Resultaten die niet worden genoemd in dit hoofdstuk zijn wel terug te vinden in bijlage 5.

1. Wat is de samenstelling van de doelgroep?

In ons onderzoek kijken wij naar de groep mensen met een BMI boven de 25 in de GGD Regio Twente. Zoals te zien in tabel 4 heeft in Twente (periode 2008 / 2011) 49,7 procent van het totale aantal inwoners overgewicht (een BMI boven de 25). 12,7 procent van het totale aantal inwoners heeft ernstig overgewicht. Vergeleken met de rest van Nederland zijn deze percentages aan de hoge kant.

	Onderwerpen	Leefstijl, over- en ondergewicht		
		Overgewicht		
		Overgewicht	Ernstig overgewicht	Overgewicht kinderen
		GGD Regio Twente (GG)	GGD Regio Twente (GG)	GGD Regio Twente (GG)
Cijfersoort	Perioden	%		
Waargenomen	2008/2011	49,2	12,7	12,6
Gestandaardiseerd	2008/2011	49,7	12,7	12,3

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 6-10-2013

Tabel 4. Centraal bureau voor de statistiek (2013c). *Gezondheid, leefstijl en medische contacten; regio's, 2008/2011: overgewicht in Twente*. Verkregen op 3 oktober 2013 van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=81976ned&D1=28-30&D2=0,I&D3=25&D4=I&HDR=T,G2&STB=G1,G3&CHARTTYPE=1&VW=T>

Volgens het CBS blijkt overgewicht sterk samen te hangen met de genoten opleiding. “Onder mensen met maximaal vmbo-niveau is ruim 60 procent te zwaar, terwijl van de universitair-geschoolden 33 procent overgewicht heeft (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2013b).”

Verder stelt het CBS dat overgewicht ook verband houdt met leeftijd: “onder 19- tot 40-jarigen is een derde te zwaar, terwijl dit in oudere leeftijdsgroepen bij de helft tot ruim zestig procent het geval is. (CBS, 2013b)”

In tabel 5 van het CBS (CBS, 2013d) zijn deze verbanden duidelijk te zien. Overgewicht is hier weergegeven per leeftijdsgroep en onderwijsniveau. Er is duidelijk te zien dat de percentages mensen met overgewicht steeds hoger worden naarmate leeftijdsgroep hoger wordt / onderwijsniveau lager wordt.

			Onderwerpen	Lengte en gewicht				
				Gewicht naar klassen, 20 jaar of ouder	Onder- en overgewicht, 4 jaar of ouder			
				Zwaarder of gelijk 98 kg	Ondergewicht	Normaal gewicht	Overgewicht	Mate van overgewicht
								Matig overgewicht
Persoonskenmerken	Cijfersoort	Perioden	%					
Totaal	Percentages/aantallen	2012	9,0	2,3	56,2	41,5	31,0	
Mannen	Percentages/aantallen	2012	14,1	1,7	52,3	46,1	36,0	
Vrouwen	Percentages/aantallen	2012	3,9	2,9	60,2	36,9	26,0	
Leeftijd: 4 tot 12 jaar	Percentages/aantallen	2012	.	6,9	80,7	12,4	9,0	
Leeftijd: 12 tot 16 jaar	Percentages/aantallen	2012	.	3,9	83,7	12,4	10,0	
Leeftijd: 16 tot 20 jaar	Percentages/aantallen	2012	.	2,4	82,1	15,4	13,0	
Leeftijd: 20 tot 30 jaar	Percentages/aantallen	2012	5,1	4,2	70,7	25,1	19,0	
Leeftijd: 30 tot 40 jaar	Percentages/aantallen	2012	9,8	2,0	55,2	42,7	32,0	
Leeftijd: 40 tot 50 jaar	Percentages/aantallen	2012	11,3	1,1	48,9	50,0	37,0	
Leeftijd: 50 tot 55 jaar	Percentages/aantallen	2012	10,4	1,1	46,8	52,1	38,0	
Leeftijd: 55 tot 65 jaar	Percentages/aantallen	2012	10,8	0,7	43,0	56,3	41,0	
Leeftijd: 65 tot 75 jaar	Percentages/aantallen	2012	8,5	1,1	37,7	61,2	44,0	
Leeftijd: 75 jaar of ouder	Percentages/aantallen	2012	4,6	1,3	42,4	56,4	42,0	
Onderwijsniveau: basisonderwijs	Percentages/aantallen	2012	10,9	1,8	37,6	60,6	40,0	
Onderwijsniveau: vmbo, mbo1, avo	Percentages/aantallen	2012	10,0	1,1	40,6	58,3	41,0	
Onderwijsniveau: havo, vwo, mbo	Percentages/aantallen	2012	10,4	1,4	48,4	50,2	37,0	
Onderwijsniveau: hbo	Percentages/aantallen	2012	8,5	1,4	55,5	43,1	35,0	
Onderwijsniveau: wo	Percentages/aantallen	2012	7,8	1,2	61,5	37,3	31,0	

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen 6-10-2013

Tabel 5. Centraal bureau voor de statistiek (2013d). Leefstijl, preventief onderzoek, persoonskenmerken. Verkregen van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=81177NED&D1=38-42&D2=0-12,33-37&D3=0&D4=I&HDR=T&STB=G1,G2,G3&CHARTTYPE=2&VW=T>

Volgens het CBS (2013b) is het relatief hoge percentage overgewicht in Overijssel dus voor een deel te verklaren door de bevolkingssamenstelling: volgens het CBS wonen er in Twente relatief veel lager opgeleiden.

De gemeente Enschede heeft samen met Menzis het “Uitvoeringsprogramma convenant Menzis en gemeente Enschede 2012 – 2016” opgezet. Hierbij is het doel “een betere gezondheid voor zoveel mogelijk inwoners van Enschede met een zo effectief mogelijke inzet van middelen. (Gemeente Enschede & Menzis, 2012)”

Gemeente Enschede & Menzis (2012) bevestigen de resultaten van het CBS door de volgende stellingen in hun uitvoeringsprogramma:

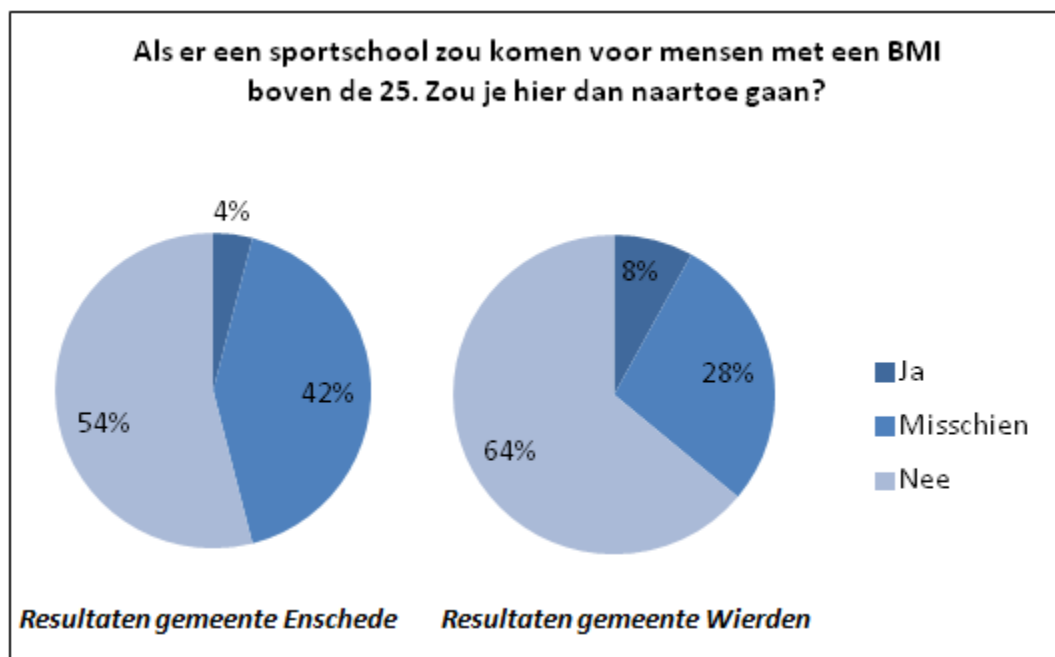
- “Een slechtere maatschappelijke positie gaat in de regel samen met een slechtere gezondheid (Gemeente Enschede & Menzis, 2012)”

- “Laag opgeleide Nederlanders worden gemiddeld zes tot zeven jaar minder oud dan hoog opgeleiden” (Gemeente Enschede & Menzis, 2012).

Verder blijkt uit de recente Twentse Gezondheidsverkenning dat inwoners van Twente bovengemiddelde zorgvragen hebben en een ondergemiddelde levensverwachting.

2. Heeft de doelgroep behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

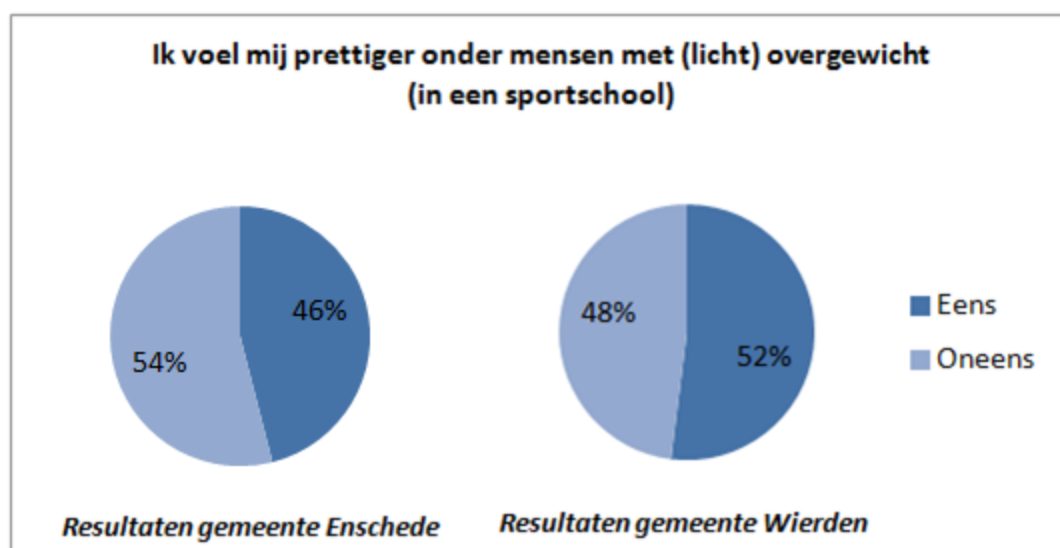
Zoals in figuur 3 te zien is, blijkt uit de enquêtes dat 4% van de respondenten in de gemeente Enschede zegt dat zij naar de sportschool zouden gaan en 8% van de respondenten in de gemeente Wierden. In Enschede geeft daarnaast 42% van de ondervraagden aan misschien naar de sportschool te gaan tegen 28% in de gemeente Wierden. 41% van de inwoners van Twente heeft (misschien) behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25.

Figuur 3. Behoeftte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25.

3. Waarom heeft de doelgroep behoefte aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

Zoals in figuur 4 te zien is geeft 46% van de respondenten in de gemeente Enschede en 52% van de respondenten in Wierden aan zich prettiger te voelen onder met (licht) overgewicht (in een sportschool).

Figuur 4. Ik voel mij prettiger onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool).

Om een beter beeld te krijgen hebben wij hiernaast ook alleen gegevens geanalyseerd van de respondenten die “ja” of “misschien” invulden op de vraag of zij naar de sportschool zouden gaan voor mensen met een BMI boven de 25 en de respondenten die de vraag met “nee” hebben beantwoord.

In de gemeente Enschede hebben 23 van de 50 respondenten (46%) “ja” of “misschien” ingevuld op deze vraag. 21 vulden “misschien” in en 2 vulden “ja” in.

De twee respondenten die “ja” invulden voelden zich ook beiden prettiger onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool). Van de 21 respondenten die “misschien” invulden voelden 16 zich prettiger onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool).

Van de 27 respondenten die de vraag met “nee” beantwoordden gaven 19 respondenten aan zich niet prettiger te voelen bij mensen met overgewicht (in een sportschool).

Hier blijkt dus uit dat een groot deel (18 van de 23 = 78%) van de mensen die (misschien) naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zou gaan, zich ook weldegelijk prettiger voelt onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool). Voor de mensen die 'ja' ingevuld hebben, is dit zelfs 100%. Dit tegenover slechts 29,63% van de respondenten die niet naar een sportschool voor mensen met een BMI van boven zal gaan, zich prettiger voelt onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool).

In de gemeente Wierden hebben 18 van de 50 respondenten (36%) "ja" of "misschien" ingevuld, waarvan 4 "ja" en 14 "misschien".

De vier respondenten die de vraag met "ja" beantwoord hebben geldt ook dat zij zich allemaal prettiger voelen onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool).

Van de 14 respondenten die "misschien" geantwoord hebben voelen 11 zich prettiger onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool).

Van de 32 respondenten die hebben ingevuld niet naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan gaven slechts 9 respondenten aan zich ook niet prettiger te voelen bij mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool).

Ook hier blijkt dat een groot deel (15/18), namelijk 83,33% die (misschien) naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zou gaan, zich prettiger voelt onder mensen met overgewicht. Ook hier geldt dat van de respondenten die "ja" ingevuld hebben, 100% zich ook prettiger voelt onder mensen met overgewicht (in een sportschool). Slechts 28,13% (9/32) van de mensen die niet naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zullen gaan, geeft aan zich prettiger te voelen onder mensen met overgewicht (in een sportschool).

Als je de resultaten van beide gemeenten bij elkaar optelt, krijg je de volgende gegevens (tabel 6). Van de respondenten die invulden wel naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan, voelt 100% zich prettiger onder mensen met (licht) overgewicht. Onder de respondenten die invulden misschien naar zo'n sportschool te gaan voelt 77,1% zich prettiger onder mensen met (licht) overgewicht. Terwijl onder mensen die invulden niet naar zo'n sportschool te gaan slechts 28,8% zich prettiger te voelen onder mensen met (licht) overgewicht. Om te kijken of er een statistische samenhang is tussen je prettiger voelen onder mensen met (licht) overgewicht en het feit of je naar een sportschool zou gaan voor mensen met een BMI boven de 25, hebben we de data getoetst met behulp van Cramer's V (zie bijlage 6) een toets die men kan gebruiken bij nominale data. Hier is uitgekomen dat er een statistische samenhang van 0,519 is. Dit is een redelijk tot sterk verband (Stats, Data & Models, De Veaux et al., 2010).

Voel je je prettiger onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool?) * Zou je naar een sportschool voor mensen met e

BMI boven 25 gaan? Crosstabulation

			Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven 25 gaan?			Total
			Ja	Misschien	Nee	
Voel je je prettiger onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool?)	Ja	Count	6	27	17	50
		% within Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven 25 gaan?	100,0%	77,1%	28,8%	
	Nee	Count	0	8	42	50
		% within Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven 25 gaan?	0,0%	22,9%	71,2%	
Total		Count	6	35	59	100
		% within Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven 25 gaan?	100,0%	100,0%	100,0%	

Tabel 6. Kruistabel behoefte om naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan en je prettiger voelen tussen mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool).

Voordat de respondenten werd gevraagd of zij zich prettiger voelen onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool), werd gekeken of zij zich onzeker of buitengesloten voelen onder mensen zonder overgewicht (in een sportschool) en of zij worden gepest door mensen zonder overgewicht (in een sportschool). Opvallend is dat van de mensen die (misschien) naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan, 39% zich zelden of nooit onzeker voelt, terwijl dit percentage bij mensen die niet naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan, veel hoger met 81,4% is (tabel 7). Van de mensen die wel naar de desbetreffende sportschool zouden gaan, voelt 48,8% zich soms onzeker. Dit tegenover 16,9% van degenen die niet zouden gaan. Bij vaak is dit 9,7% tegenover 1,7% en bij altijd 2,4% tegenover 0%. Er is dan ook gebleken dat er een (redelijk) verband (zie bijlage 7) tussen is tussen onzekerheid en mensen die (misschien) behoefte hebben aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25.

Ook in de gegevens, die in tabel 8 staan, over of mensen zich buitengesloten voelen en wel of niet naar een sportschool voor mensen met een BMI boven 25 valt het op valt het op dat mensen die (misschien) wel naar de desbetreffende sportschool zouden gaan, zich vaker buitengesloten voelen. Van de mensen die (misschien) naar de desbetreffende sportschool zouden gaan, voelt 56,1% zich zelden of nooit buitengesloten. Dit tegenover 93,2% van mensen die niet naar de desbetreffende sportschool zouden gaan. 43,9% van de mensen die (misschien) wel zouden gaan voelt zich soms buitengesloten, terwijl dat bij de mensen die niet zouden gaan 6,8%. Hier hebben we ook een statistisch (redelijk) verband tussen gevonden (zie bijlage 8). Er is geen verband tussen mensen die gepest worden en mensen die behoefte hebben aan de desbetreffende sportschool.

Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht? * Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan? Crosstabulation

			Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan?		Total
			Ja of misschien	Nee	
Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht?	Zelden of nooit	Count	14	42	56
		% within Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht?	25,0%	75,0%	100,0%
	Soms	Count	20	14	34
		% within Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht?	58,8%	41,2%	100,0%
	Vaak	Count	6	2	8
		% within Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht?	75,0%	25,0%	100,0%
	Altijd	Count	1	1	2
		% within Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht?	50,0%	50,0%	100,0%
	Total	Count	41	59	100
		% within Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht?	41,0%	59,0%	100,0%

Tabel 7. Kruistabel behoefte om naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan en je onzeker voelen onder mensen zonder overgewicht

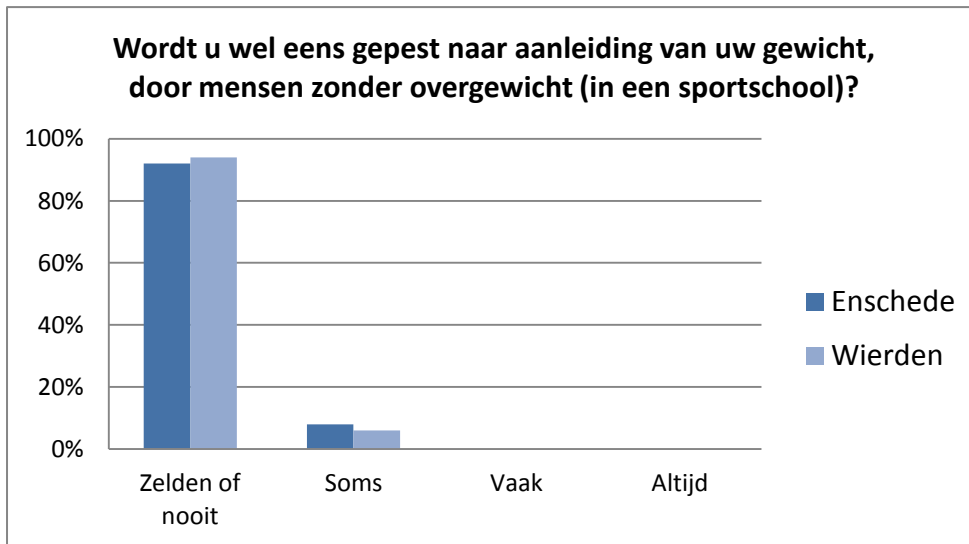
Voelt u zich buitengesloten onder mensen zonder overgewicht? * Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan? Crosstabulation

			Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan?		Total
			Ja of misschien	Nee	
Voelt u zich buitengesloten onder mensen zonder overgewicht?	Zelden of nooit	Count	23	53	76
		% within Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan?	56,1%	89,8%	76,0%
	Soms	Count	17	5	22
		% within Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan?	41,5%	8,5%	22,0%
	Vaak	Count	1	1	2
		% within Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan?	2,4%	1,7%	2,0%
	Total	Count	41	59	100
		% within Zou je naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan?	100,0%	100,0%	100,0%

Tabel 8. Kruistabel behoefte om naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan en je buitengesloten voelen onder mensen zonder overgewicht

In paragraaf 3.1 komt naar voren dat uit verschillende onderzoeken blijkt dat overgewicht een belangrijke reden is voor pestgedrag op school onder kinderen en adolescenten.

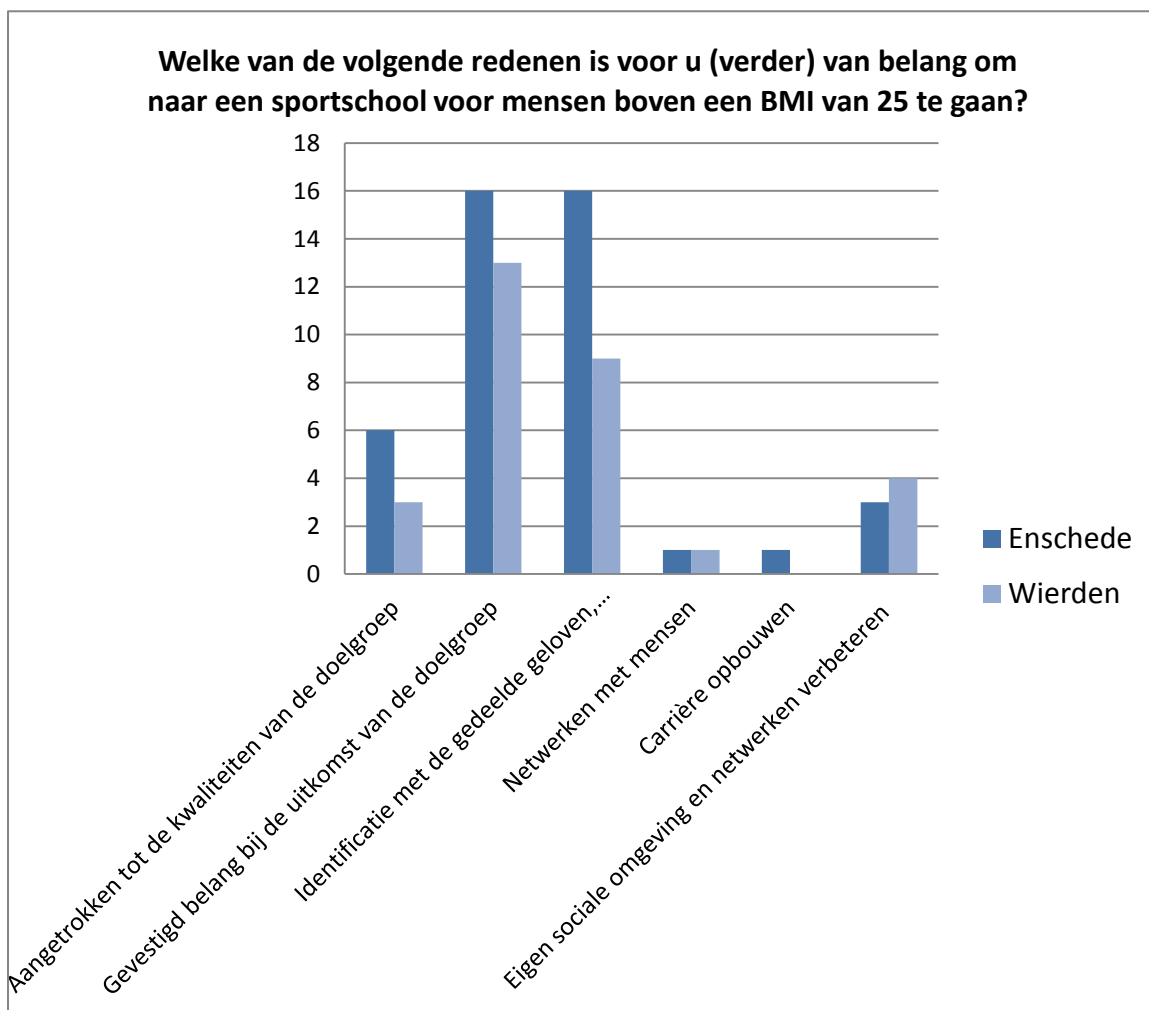
Wij hebben ons onderzoek uitgevoerd onder respondenten met overgewicht vanaf 20 jaar en daaruit blijkt dat in de gemeente Enschede 92% van de respondenten zelden of nooit gepest wordt op basis van hun gewicht en 8% soms. In de gemeente Wierden wordt 94% zelden of nooit gepest op basis van hun gewicht en 6% soms (zie figuur 5). Zoals eerder naar voren kwam blijkt er uit ons onderzoek geen verband tussen mensen die gepest worden en mensen die behoefte hebben aan de desbetreffende sportschool.

Figuur 5. Of men wordt gepest naar aanleiding van haar gewicht, door mensen zonder overgewicht (in een sportschool)?

Op de vraag te zien in figuur 6 konden respondenten meerdere antwoorden aankruisen. Uit de resultaten blijkt dat de redenen die in paragraaf 3.3 als primaire motivatie worden gezien, het vaakst als reden worden aangekruist.

Dit geeft aan dat er in de groep mensen die (misschien) naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zou gaan, sprake zou zijn van primaire motivatie, waarbij er volgens de theorie van Jurjen et al. (2010) directie taakoriëntatie plaatsvindt.

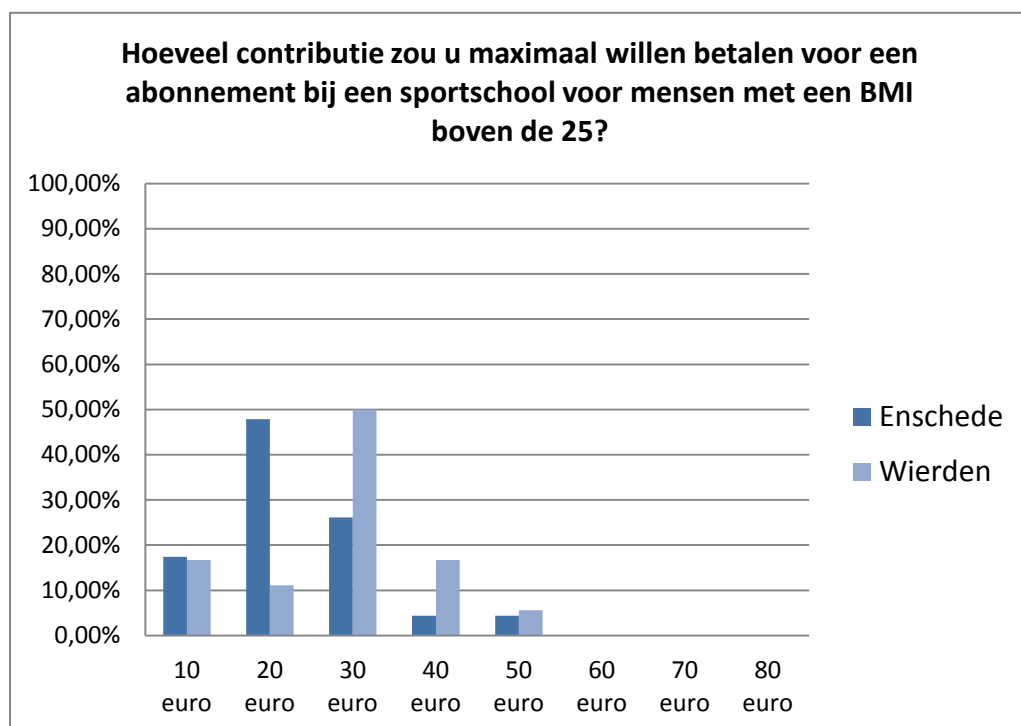

Figuur 6. Redenen die van belang zijn om naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan.

4. Wat zijn de (kwaliteits)verwachtingen van de doelgroep ten aanzien van de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

Wat opvalt in figuur 7 is dat de maximale contributie die mensen uit de gemeente Enschede willen betalen piekt bij 20 euro en dat de maximale contributie die mensen uit de gemeente Wierden willen betalen piekt bij 30 euro. Dit zou te maken kunnen hebben met de inkomensverschillen besproken in paragraaf 4.1 en te zien in bijlage 1.

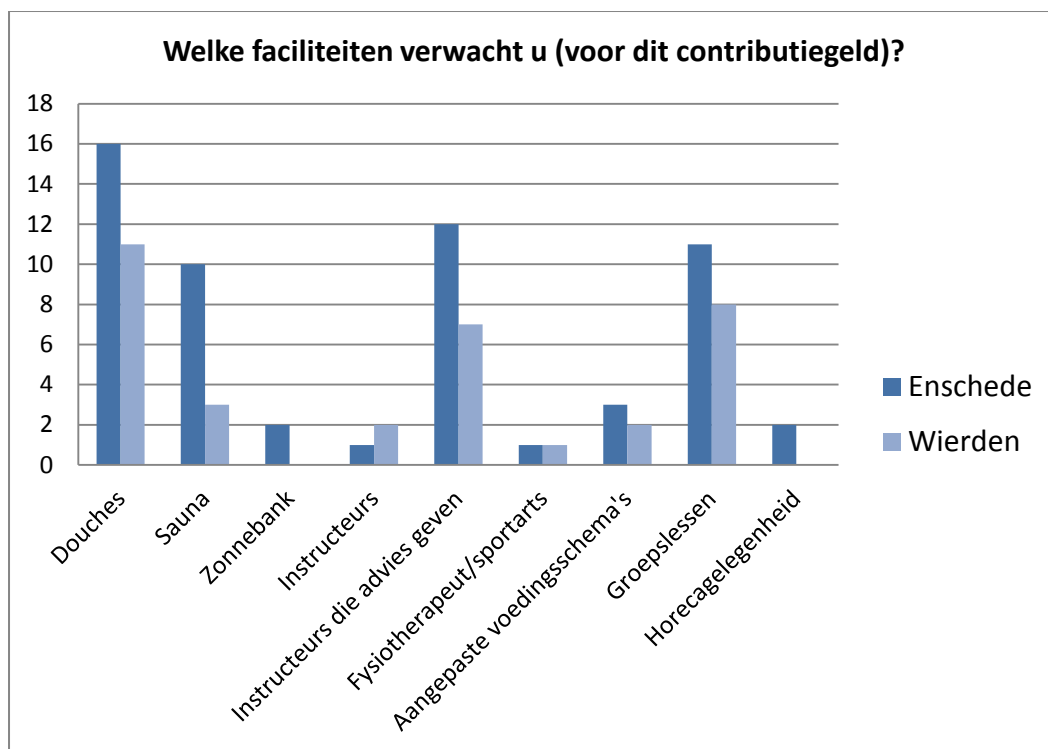
Je zou dit verband statistisch kunnen testen, maar dit is verder niet van belang voor het beantwoorden van de hoofdvraag van dit onderzoek. Vandaar dat er voor is gekozen hier verder niet op in te gaan.

Figuur 7. Maximaal contributiegeld per maand

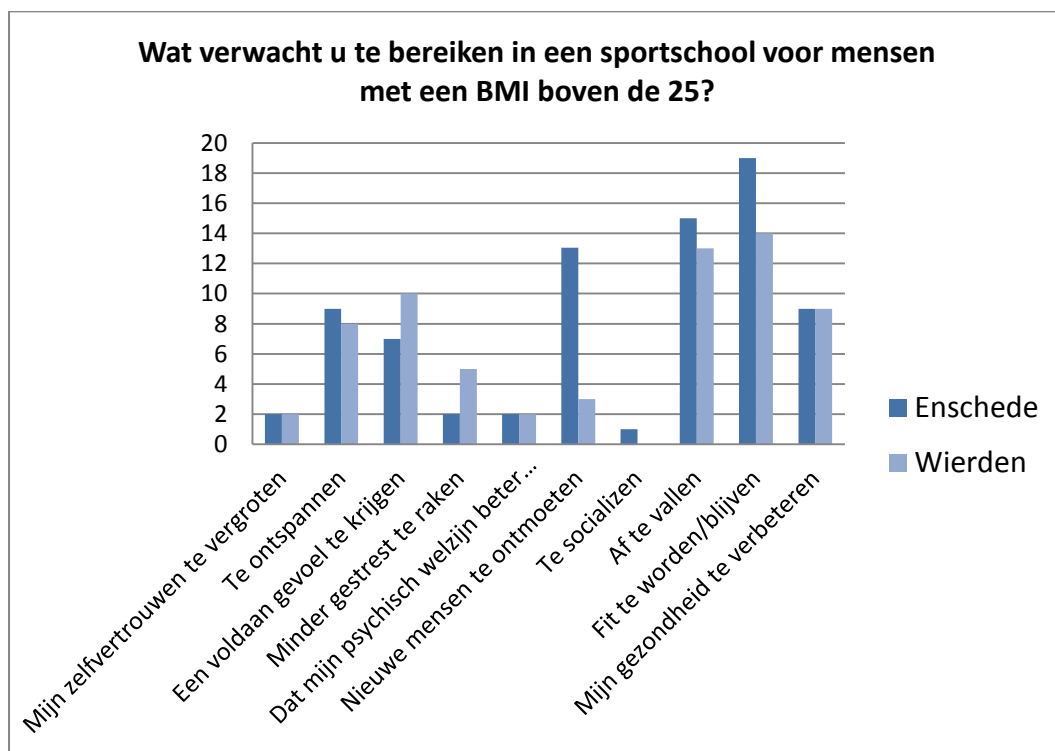
Als je een sportschool wilt starten is het natuurlijk ook belangrijk om te weten welke faciliteiten de (potentiële) leden verwachten voor het betaalde contributiegeld.

Ondanks dat zij gemiddeld een lagere contributie bereid zijn te betalen, verwachten, in vergelijking met de gemeente Wierden, meer respondenten in de gemeente Enschede douches, een sauna, zonnebank, instructeurs, instructeurs die advies geven, aangepaste voedingsschema's, groepslessen en een horecagelegenheid. In figuur 8 is per faciliteit te zien hoeveel respondenten die faciliteit verwachten.

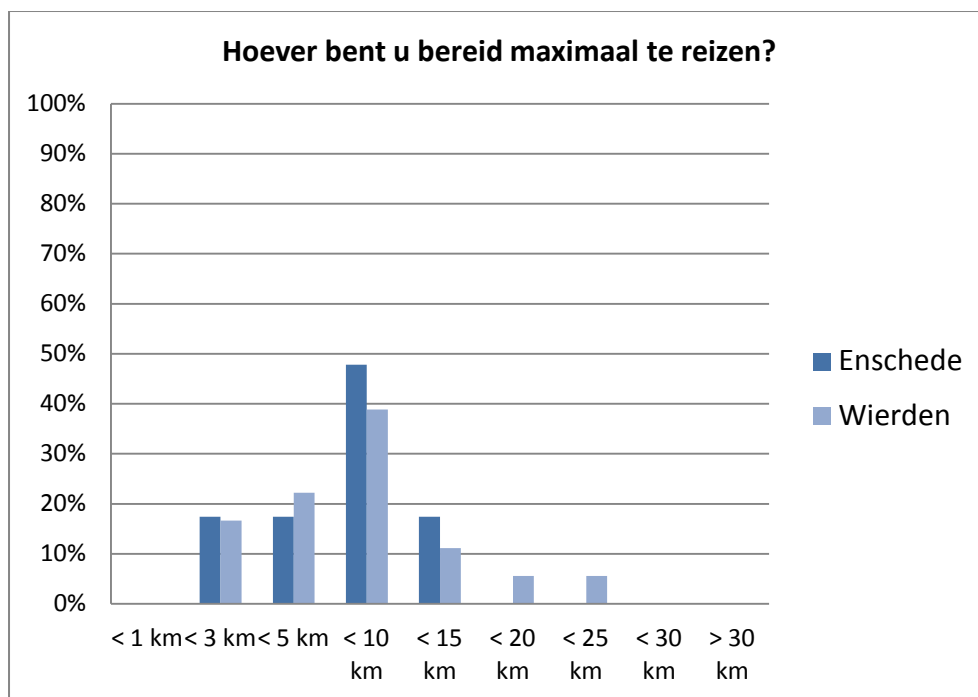
Figuur 8. Faciliteiten sportschool

Zoals men kan zien in figuur 9 verwacht men vooral fit te worden/blijven, af te vallen, de gezondheid te verbeteren en in de gemeente Enschede ook nieuwe mensen te ontmoeten.

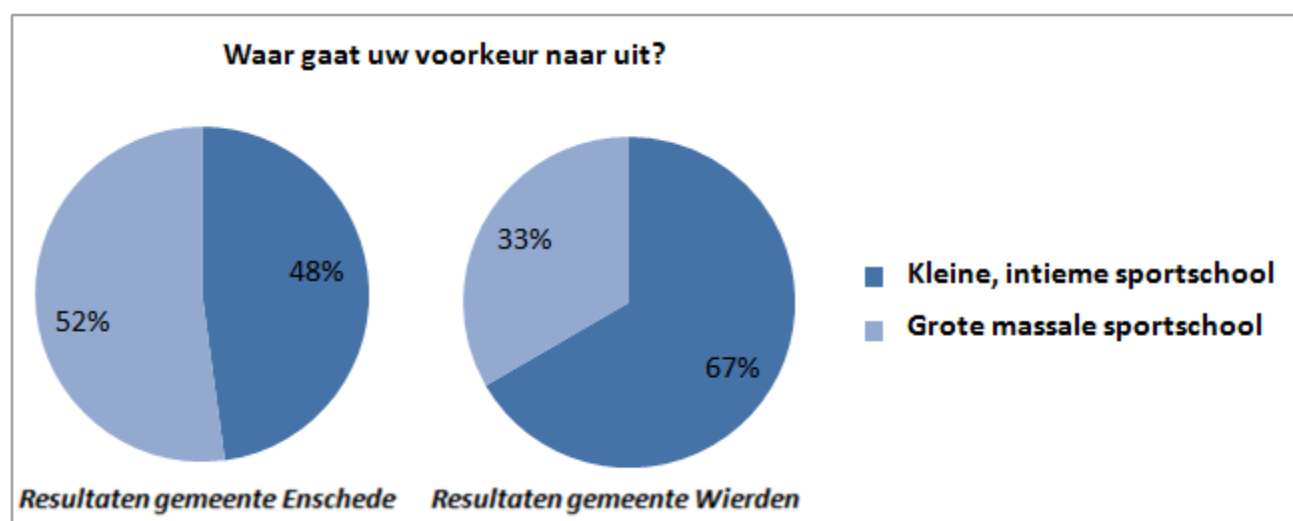
Figuur 9. Wat men verwacht te bereiken in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25.

Gemiddeld is men in de gemeente Wierden bereid maximaal 9,7 km te reizen. In de gemeente Enschede is men bereid gemiddeld 8,8 km te reizen. Het merendeel in beide gemeenten is bereid maximaal 10 km af te leggen (figuur 10).

Figuur 10. Aantal km dat men maximaal bereid is te reizen.

Zoals te zien is in figuur 11 is in de gemeente Enschede de voorkeur tussen een grote, massale en een kleine, intieme sportschool redelijk gelijk verdeeld met 52 om 48%. In de gemeente Wierden gaat de voorkeur met 66,67% uit naar een kleine, intieme sportschool.

Figuur 11. Voorkeur soort sportschool.

5. Zijn er speciale aanpassingen nodig in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 in vergelijking met een reguliere sportschool?

Zoals naar voren komt in de tabel in bijlage 3 en de interviews in bijlage 2 geven de twee geïnterviewden aan dat de belastbaarheid van fitness apparatuur afhankelijk is van het soort toestel. Normale toestellen hebben wel een redelijk grote belastbaarheid, waarbij de belastbaarheid van cardio toestellen het laagst is (ongeveer tussen de 125 en 200 kg.).

Helisports geeft aan dat zij zouden adviseren om cardio toestellen te gebruiken, omdat deze toestellen goed zijn voor de algehele conditie.

De stabiliteit van de ondergrond van de sportschool en de toestellen is verder ook een aspect om naar te kijken. Je moet je goed verdiepen in de toestellen die verkrijgbaar zijn. “Zware apparaten” (zoals apparaten geschikt voor powerlifting en bodybuilding richting) zijn over het algemeen het stabielst. Wat betreft niet zware apparaten, zoals cardio apparaten, zijn bijvoorbeeld toestellen van Move2Live makkelijk te bedienen en ergonomisch in gebruik. De ergofit is bijvoorbeeld waterpas te stellen, ongeacht de ondergrond.

De instaphoogte van de fitness apparatuur is verder ook belangrijk. Beide bedrijven geven aan dat een lage instap prettiger is voor mensen met overgewicht. Toestellen met lage instap zijn gewoon verkrijgbaar.

Er zijn dus geen speciale aanpassingen nodig in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25. Het is echter wel zo dat je bij het inkopen van de fitnessapparatuur je wel goed moet verdiepen in welke apparatuur er beschikbaar is en kiezen voor apparaten die een relatief hoog gewicht aankunnen, die stabiel zijn en het liefst met een lage instap.

6. Wat is het geschatte resultaat per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

Bij vraag 6.1 en 6.2 zullen wij de geschatte omzet en geschatte kosten per jaar uitrekenen, waarna wij het geschatte resultaat zullen berekenen.

6.1 Wat is de geschatte omzet per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

Volgens het onderzoeksmodel wordt de omzet berekend aan de hand van de opbrengsten uit contributie en de opbrengsten uit horeca, wanneer er een horecagelegenheid is.

De opbrengsten uit contributie worden berekend door het aantal leden te nemen en dit te vermenigvuldigen met de hoogte van de contributie.

In de gemeente Enschede verwacht 8,7% van de respondenten een horecagelegenheid in een sportschool en in de gemeente Wierden verwacht zelfs niemand een horecagelegenheid. Omdat er weinig animo is voor een horecagelegenheid en de horecaomzet vaak moeilijk rendabel te maken is (Rabobank, 2013a), wordt geen horecaomzet meegenomen in de berekening van de omzet.

Om te bepalen hoeveel leden de sportschool zal aantrekken, kijken we naar het aantal inwoners in de gemeenten met overgewicht en hoeveel van deze mensen (misschien) naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zullen gaan.

De meest recente bron van CBS over de inwoners in de gemeenten Wierden en Enschede zijn van oktober 2013. In tabel 9 (CBS, 2013e) is te zien dat de gemeente Enschede op dat moment 158778 inwoners had en gemeente Wierden 23901. We verwachten dat de inwonersaantallen op dit moment niet dusdanig veranderd zijn dat dit invloed zal hebben op ons onderzoek.

Regio's ↗ ↘	Onderwerpen ↗ ↘	Perioden ↗ ↘	2013 oktober*
Enschede	Bevolkingsontwikkeling	Bevolking aan het einde van de periode	aantal
Wierden	Bevolkingsontwikkeling	Bevolking aan het einde van de periode	

Tabel 9. Bevolking oktober 2013 in de gemeente Enschede en Wierden. Overgenomen van Centraal bureau voor de statistiek (2013e). Bevolkingsontwikkeling, regio per maand. Verkregen op 12 december 2013 van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=37230ned&D1=17&D2=234,594&D3=I&HDR=G2&STB=G1,T&VW=T>

Het gemiddelde aantal inwoners in Twente met overgewicht is 49,7%. Omdat er geen specifieke gegevens bekend zijn over het aantal inwoners met overgewicht per gemeente, wordt voor beide gemeenten het gemiddelde percentage van mensen met overgewicht in Twente gebruikt om te bepalen hoeveel inwoners in deze gemeenten overgewicht hebben. Dit kan in werkelijkheid een paar procent verschillen.

In de gemeente Enschede zijn er naar verwachting 78913 inwoners met overgewicht ($0,497 \times 158778$) en in de gemeente Wierden 11897 ($0,497 \times 23901$).

De gemiddelde contributie die de respondenten uit de gemeente Enschede maximaal bereid zijn te betalen is €23,04 per maand $((4 \times 10 + 11 \times 20 + 6 \times 30 + 1 \times 40 + 1 \times 50) / 23)$. Voor de gemeente Wierden is dit €28,33 per maand $((3 \times 10 + 2 \times 20 + 9 \times 30 + 3 \times 40 + 1 \times 50) / 18)$.

In de enquête hadden de respondenten de mogelijkheid gegeven om de vraag 'Als er een sportschool zou komen voor mensen met een BMI boven de 25, zou u dan hier naartoe gaan / overstappen?' met 'misschien' te beantwoorden. Van de respondenten die 'misschien' hebben geantwoord, is het lastig in te schatten, hoeveel van de respondenten er daadwerkelijk naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan. Om deze reden zullen twee scenario's worden geschetst, namelijk het slechtste scenario waarin geen van de mensen die 'misschien' ingevuld heeft naar de desbetreffende sportschool zal gaan en het beste scenario waarin iedereen die 'misschien' heeft ingevuld naar de desbetreffende sportschool zal gaan. In werkelijkheid zal het hier tussenin liggen.

Slechtste scenario

Gemeente Enschede

In de gemeente Enschede hebben 2 van de 50 respondenten aangegeven wel naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan als deze er komt. Dit is 4% (2/50) van de onderzochte mensen met overgewicht. De bijbehorende verwachting is daarom in het slechtste scenario dat 3157 $(0,04 \times 78913)$ inwoners van de gemeente Enschede naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan. De omzet per jaar zal dan $(23,04 \times 12 \times 3157)$ €872.847,36 zijn.

Gemeente Wierden

In de gemeente Wierden hebben 4 van de 50 respondenten aangegeven wel naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan als deze er komt. Dit is 8% (4/50) van de onderzochte mensen met overgewicht. De bijbehorende verwachting is daarom in het slechtste scenario dat 476 $(0,04 \times 11897)$ inwoners van de gemeente Wierden naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 gaan. De omzet per jaar zal dan €161.820,96 $(28,33 \times 12 \times 476)$ zijn.

Beste scenario

Gemeente Enschede

In de gemeente Enschede zijn 23/50 respondenten die hebben aangegeven wel of misschien te gaan, dus 46%. Dus in het beste scenario zouden $(0,46 \times 78913)$ 36300 inwoners naar de desbetreffende sportschool gaan.

De omzet per jaar wordt dan €10.036.218,47 $(23,04 \times 12 \times 78913)$.

Gemeente Wierden

36% van de respondenten (18/50) in de gemeente Wierden hebben aangegeven wel of misschien naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te gaan. In het beste scenario zou dit betekenen dat er 4283 $(0,46 \times 11897)$ inwoners wel naar de desbetreffende sportschool zouden gaan.

Dit betekent een omzet van €1.456.048,68 per jaar.

	Aantal mensen met overgewicht	Gemiddelde contributie per jaar	Aantal leden slechtste scenario	Aantal leden beste scenario	Omzet per jaar slechtste scenario	Omzet per jaar beste scenario
Gemeente Enschede	78913	€276,48	3157	36300	€872.847,00	€10.036.218,47
Gemeente Wierden	11897	€339,96	476	4283	€161.820,96	€1.456.048,68

Tabel 10. Overzicht gegevens

De ware omzet van een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zal in de gemeente Enschede dus tussen €872.847,00 en €10.036.218,47 liggen. Het is waarschijnlijk dat de omzet meer neigt naar het slechtste scenario, omdat in het beste scenario zo veel leden worden aangetrokken, dat het niet reëel is dat een sportschool daar de capaciteiten voor heeft. Ook is het onwaarschijnlijk dat alle respondenten die ‘misschien’ geantwoord hebben, ook daadwerkelijk zullen gaan.

In de gemeente Wierden zal de omzet tussen de €161.820,96 en €1.456.048,68 zijn. In het slechtste scenario zal dit betekenen dat de omzet meer dan twee keer zo laag is dan de omzet van een gemiddelde sportschool, die €400.000 is (Rabobank, 2013b).

6.2 Wat zijn de geschatte kosten per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

Omdat we niet weten wat de capaciteit van de sportschool wordt, kunnen we ook de omzet niet vaststellen, omdat het aantal leden wat we kunnen onderbrengen nog niet bekend is. Daarom berekenen we het break-even point. Hiermee kijken we waar het punt ligt waar de constante kosten worden gedekt door de opbrengsten. Uiteraard zijn ook de precieze kosten nog niet bekend. Wel weten we dat de gemiddelde omzet van een sportschool €400.000 is (Rabobank, 2013b). Ook hebben we in het theoretisch kader en in ons onderzoeksmodel een gemiddelde resultatenrekening van een fitnessschool behandeld (Beech, et al.,2012) waarin te zien is hoe de lasten zich gemiddeld verhouden tot de omzet. Met deze gegevens kunnen we dus ook de kosten van een gemiddelde sportschool berekenen. Om de geschatte kosten per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 te berekenen nemen we aan dat de kosten voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 niet veel zal afwijken van de kosten van een gemiddelde sportschool. Wel moeten we in ons achterhoofd houden dat wanneer je een vele hogere of lagere omzet hebt, de totale kosten wel zullen afwijken van de kosten van een gemiddelde sportschool.

In de tabel van Beech et al. (2012) kun je niet zomaar elke omzet invullen en hier de aangegeven percentages berekenen om zo bij het bedrag van elke kostenpost te komen. Zoals we aangeven hebben is dit een model voor een gemiddelde sportschool. Wanneer de omzet veel lager of hoger is, zijn de kosten anders opgebouwd. Bij een lage omzet, zullen de huisvestingskosten bijvoorbeeld een hoger percentage van de omzet zijn en bij een hoge omzet, juist een veel lager percentage zijn.

Omzet	100%	€400.000
Inkoopkosten	5-7%	€20.000-€28.000
Loonkosten	35-40%	€140.000-€160.000
Huisvestingskosten	13-19%	€52.000-€76.000
Verkoopkosten	2-3%	€8.000-€12.000
Rentelasten	4-6%	€16.000-€24.000
Afschrijvingskosten	13-15%	€52.000-€60.000
Overige kosten	10-12%	€40.000-€48.000
Totale kosten	82%-102%	€328.000-€408.000

Tabel 11. Aangepast van “Sportmanagement”(p. 236) door Beech, J., Chadwick, S., & Verlaet van ‘t, M. 2012, Benelux: Pearson.

Omdat we niet zeker weten wat onze kosten worden, gaan we uit van de hoogste kosten, dus €408.000.

Hoeveel leden zijn er nodig om de (constante) kosten te dekken?

Om deze kosten gedekt te krijgen in de gemeente Enschede, waar ze een gemiddeld een maximale contributie van €276,48 per jaar willen betalen, zijn er $(408.000/276,48)$ 1476 leden nodig.

In de gemeente Wierden zijn er $(408.000/339,96)$ 1200 leden nodig om de kosten te dekken.

Als we het gemiddelde nemen blijkt dat in Twente met een gemiddelde contributie van €25,69, 1338 leden moeten worden aangetrokken om de kosten te dekken.

Een gemiddelde sportschool heeft 1600 leden (Rabobank, 2013a), dus dit lijkt ons zeer realistisch.

Het geschatte resultaat per jaar voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25

Zoals we in tabel 10 kunnen zien zijn er zelfs in het slechtste scenario in de gemeente Enschede genoeg leden om de kosten te kunnen dekken. Bij deze kosten zal zelfs een winst van €464.847,36 gemaakt worden. Dit is niet geheel realistisch, omdat bij bijna twee keer zoveel leden (ten opzichte van het gemiddelde aantal leden waar de kosten op zijn gebaseerd) wel een groter dan gemiddelde sportschool gestart zal moeten worden, wat extra kosten met zich meebrengt, maar desondanks zal er een aanzienlijke winst overblijven.

In het beste scenario maakt de sportschool een winst van €10.036.224 bij 36300 leden. Het is niet reëel dat een sportschool de capaciteit heeft om 36300 leden onder te brengen. Een winst van meer dan €10 miljoen is daarom onrealistisch. De Rabobank (2013a) geeft aan dat grote fitnessscholen meer dan 5000 leden hebben. Als we in het beste scenario 5000 leden aanhouden zou er nog een winst van €974.400 overblijven. Hierbij moeten we wel weer in gedachten houden dat er een groter dan gemiddelde sportschool gestart zal moeten worden, wat extra kosten met zich meebrengt, waardoor de winst iets lager uit zal vallen.

In de gemeente Wierden zijn er bij het slechtste scenario maar liefst 724 leden te weinig. Dit zou betekenen dat in het slechtste scenario de kosten niet gedekt worden en het dus niet mogelijk is een rendabele sportschool te starten. Er zal een verlies van €246.179,04 zijn. In het beste scenario zien dat Wierden wel ruim genoeg leden aantrekt, 4283. Bij dit scenario zal de winst €1.456.048,68. Ook bij dit beste scenario geldt dat er een groter dan gemiddelde sportschool gestart zal moeten worden, wat extra kosten met zich meebrengt, waardoor de winst iets lager uit zal vallen.

Kortom: Een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 blijkt in de gemeente Enschede sowieso tot een positief resultaat te leiden. In de gemeente Wierden heeft de sportschool in het slechtste scenario een negatief resultaat. Om de kosten te dekken moeten er 1200 leden worden aangetrokken in de gemeente Wierden. Dit lijkt ons een aannemelijk aantal, omdat het aantal in werkelijkheid tussen de 476 en 4283 mensen zouden komen. Verder is het zo dat gemeentes dichtbij de gemeente Wierden niet zijn onderzocht. Het is goed mogelijk dat een deel van deze inwoners ook bereid is naar Wierden te reizen voor de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25. Wij gaan er daarom ook vanuit dat een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 in de gemeente Wierden zal leiden tot een positief resultaat.

Hierdoor blijkt een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 in Twente dus een positief resultaat op te leveren.

6. Conclusie en aanbevelingen

Conclusie

Nu we alle deelvragen hebben beantwoord, zullen we antwoord geven op de hoofdvraag:

“Is het mogelijk om in Twente een rendabele sportschool te starten voor mensen met een BMI boven de 25?”

In de regio Twente heeft 49,7% van de inwoners overgewicht, waarvan 12,7% ernstig overgewicht. Er is gebleken dat 6% hiervan naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zal gaan en 35% misschien.

Dit hangt redelijk tot sterk samen met het feit dat zij zich prettiger voelen onder mensen met (licht) overgewicht (in een sportschool). Ook bleek er een samenhangen tussen mensen die (misschien) naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan en onzekerheid. Tot slot hebben we ook een samenhang geconstateerd tussen mensen die (misschien) naar een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan en het feit dat mensen zich buitengesloten voelen.

De gemiddelde contributie die de genoemde 6% en 35% van de respondenten bereid zijn te betalen is €25,69. Hierbij moeten 1338 leden worden aangetrokken om de kosten te dekken. Kosten zijn gebaseerd op de kosten van een gemiddelde fitnessschool met de kostenposten: inkoopkosten, loonkosten, huisvestingskosten, verkoopkosten, rentelasten, afschrijvingskosten en overige kosten.

Om rendabel te zijn moet een sportschool in Twente voor mensen met een BMI boven de 25 dus meer dan 1338 leden aantrekken. In de gemeente Wierden en Enschede blijkt dit mogelijk.

Als in de gemeente Enschede naar het slechtste scenario wordt gekeken, waarbij alleen de respondenten zouden gaan die “ja” invulden op de vraag of zij naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zouden gaan of overstappen worden meegenomen, blijkt de sportschool zelfs rendabel.

In de gemeente Wierden is de sportschool in het slechtste scenario niet rendabel. In het slechtste scenario worden 476 leden getrokken en in het beste scenario 4283 leden. Om rendabel te zijn moet een sportschool in de gemeente Wierden 1200 leden trekken. Het lijkt ons aannemelijke dat naast de 476 inwoners van de gemeente Wierden, waarbij uit ons onderzoek blijkt dat zij sowieso naar de sportschool zouden gaan, nog een extra 724 inwoners zouden gaan van de 3807 inwoners, waarbij uit ons onderzoek blijkt dat zij misschien naar de sportschool zouden gaan. Verder is het zo dat gemeenten dichtbij de gemeente Wierden niet zijn onderzocht. Het is goed mogelijk dat een deel van deze inwoners ook bereid is naar Wierden te reizen voor de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25.

Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek kunnen een aantal aanbevelingen worden geformuleerd richting ondernemers die een sportschool (willen) starten voor mensen met een BMI boven de 25 (in Twente).

Wij raden ten eerste aan om ons onderzoeksmodel toe te passen in het gebied waarin de sportschool gestart zal worden, omdat bepaalde resultaten per gebied kunnen verschillen, zoals blijkt uit de verschillen tussen de resultaten in de gemeente Wierden en Enschede. Hierbij is het belangrijk om of een plaats in gedachten te hebben waar de sportschool neergezet zal worden of om de respondenten te vragen waar zij wonen. Zo kan de invloed van het maximale aantal km. wat respondenten willen reizen, op het aantal mensen dat (misschien) naar de sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 zou gaan, beter worden ingeschat.

Wat betreft het inkopen van fitness apparatuur is het belangrijk om goed te oriënteren welke apparatuur beschikbaar is en wat de specificaties van de apparatuur zijn. Belangrijk hierbij is om te kiezen voor apparaten die een relatief hoog gewicht aankunnen, die stabiel zijn en het liefst een lage instap hebben. Uit het onderzoek blijkt dat de respondenten uit de gemeente Wierden, dat een gemeente in Twente is met een relatief hoog inkomen, gemiddeld €28,33 contributie bereid zijn te betalen. Daarnaast blijkt dat de respondenten uit de gemeente Enschede, dat een gemeente in Twente is met een relatief laag inkomen, gemiddeld €23,04 contributie te betalen.

Wij raden daarom aan om in Twente een contributie te vragen tussen de €20 en €30 in de maand.

Wat betreft de faciliteiten van de sportschool blijkt uit ons onderzoek dat respondenten in Twente over het algemeen geen hoge verwachtingen hebben. De drie faciliteiten die het vaakst worden genoemd bij de verwachtingen zijn douches, instructeurs die advies geven en groepslessen. Als wij faciliteiten zouden moeten aanraden zouden wij dan ook sowieso de douches aanraden. Verder lijken instructeurs die advies geven ons een passende “faciliteit” voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 en zijn groepslessen een optie. Tegenwoordig worden ook virtuele groepslessen aangeboden, wat een goedkoper alternatief is voor de groepslessen met instructeur, dit zouden in overweging kunnen worden genomen.

7. Discussie

Limitaties van het onderzoek

Limitaties van de dataverzamelingsmethodes zijn in hoofdstuk 4. Methodiek besproken. Hiernaast zijn ook nog limitaties van ons eigen onderzoek te noemen. Deze worden in deze paragraaf behandeld.

Ten eerste is het BMI genomen als maat voor overgewicht. Ondanks de eerder genoemde voordelen, kan deze maat als een grove maat worden gezien volgens het Kenniscentrum Overgewicht (z.d.) Dit komt omdat de BMI niet bij elke individu in dezelfde mate correspondeert met de hoeveelheid vet. Mensen met relatief veel spiermassa (wat ook resulteert in een groter gewicht) kunnen ook door BMI worden gedefinieerd als iemand met overgewicht / obesitas, terwijl overgewicht en obesitas worden gedefinieerd als een abnormale of buitensporige opeenhoping van vet dat de gezondheid kan beïnvloeden (Kenniscentrum Overgewicht, z.d.).

Ten tweede is in het onderzoek getracht een zo willekeurig mogelijk sample uit de doelgroep te nemen. Het feit dat alleen respondenten zijn benaderd die boodschappen deden bij de Albert Heijn zou er echter voor kunnen zorgen dat het sample niet willekeurig is. Daarnaast is het zo dat met een sample size van 100 op een populatie van 90810 (inwoners met een BMI boven de 25 in de gemeentes Enschede en Wierden) een betrouwbaarheidsniveau van 95% met een foutmarge van 10% wordt bereikt. Dit betekent dat als je het onderzoek 100 keer zou uitvoeren, 95 keer eruit zou komen dat tussen de $(41-10)$ 31% en $(41+10)$ 51% van de respondenten (misschien) naar de sportschool zou gaan. De voorspellende waarde van het onderzoek zou hoger zijn als de foutmarge kleiner was en het betrouwbaarheidsniveau hoger, wat zou betekenen dat een grotere steekproef beter zou zijn. Zo zou je bij een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5%, als je uitspraken wilt doen over een populatie van 90810 (inwoners met een BMI boven de 25 van de gemeentes Enschede en Wierden samen) al een steekproef moet nemen van 383 of meer mensen.

Ten derde worden gevoelige onderwerpen aangekaart in de enquêtes, waardoor mensen misschien niet de waarheid rapporteren wat betreft sommige vragen. Volgens Babbie (2007) moet je oppassen voor sociaal gewenste antwoorden: mensen neigen naar het geven van sociaal gewenste antwoorden, “zodat zij goed voor de dag komen”. Dit is meer van toepassing bij interviews dan bij enquêtes, maar alsnog is het belangrijk dit in het achterhoofd te houden bij het analyseren van de resultaten.

Daarnaast wordt in de enquêtes gevraagd hoeveel de respondenten maximaal bereid zijn te reizen. Echter

is het zo dat zowel hun adres als het adres van de eventuele toekomstige sportschool niet bekend is. Hierdoor is nog steeds niet te bepalen hoeveel mensen door een, volgens hen, te grote afstand niet zullen komen.

Ook is gevraagd naar de voorkeur voor een kleine, intieme of een grote massale sportschool. Er is echter niet bekend of ze de andere mogelijkheid ook daadwerkelijk uitsluiten of dat ze het enkel over een voorkeur hebben. Zo kunnen we alsnog lastig bepalen, stel dat er een grote, massale sportschool komt, of de respondenten die ingevuld hebben de voorkeur aan een kleine, intieme sportschool te geven, wel of niet zouden komen. Dit geldt ook voor de andere (kwaliteits)verwachtingen.

Ten slotte wordt het algemene idee van het opzetten van een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 onderzocht. Er wordt gekeken of de sportschool rendabel is, gebaseerd op de verwachte kosten en opbrengsten. Andere aspecten die in de toekomst ook zeer beslissend kunnen zijn om rendabel te blijven, worden niet meegenomen. Er kan hierbij worden gedacht aan het in de gaten houden en inspelen op de omgeving (inclusief concurrentie), een goede marketing door reclame, kwaliteitsmanagement etc.

Validiteit van het onderzoek

Interne validiteit gaat over de conclusies wat betreft relaties tussen fenomenen (Van Aken et al., 2007). Als de resultaten en conclusies wat betreft de relaties tussen fenomenen compleet en gerechtvaardigd zijn is de interne validiteit hoog. De interne validiteit van studies is over het algemeen relatief laag. Bij experimenten is de interne validiteit over het algemeen hoog (Gerring, 2012).

De limitaties en beperkingen van ons onderzoek zijn al besproken. Deze zorgen ervoor dat de interne validiteit van het onderzoek verlaagd worden. Naast de genoemde limitaties valt nog op te merken dat een deel van de benaderde respondenten niet mee wilden werken aan het onderzoek. Deze mensen kunnen net de mensen zijn die anders dan gemiddeld zouden antwoorden, wat ook kan leiden tot een vertroebeld beeld.

Het onderzoek in de twee verschillende gemeentes is echter op precies dezelfde manier uitgevoerd, op dezelfde soort locatie, waardoor de vergelijkingen relatief betrouwbaar zijn.

De externe validiteit bespreekt de generaliseerbaarheid van de resultaten en conclusies naar andere situaties, mensen, organisaties en landen (Van Aken et al., 2007). De enquêtes ten behoeve van het kwantitatief onderzoek zijn gedaan onder mensen met overgewicht in de gemeentes Wierden en Enschede. De resultaten zijn niet generaliseerbaar naar andere gebieden omdat allerlei factoren invloed kunnen hebben op de antwoorden die respondenten geven, waaronder ook factoren kunnen vallen die samenhangen met het gebied waarin de respondenten wonen. De externe validiteit van de resultaten is dus laag. Daarmee zijn ook de conclusies niet te generaliseren naar andere gebieden.

De externe validiteit van ons onderzoeksmodel is overigens wel hoog. Het onderzoeksmodel kun je overal toepassen om te onderzoeken of er een mogelijkheid bestaat om een rendabele sportschool te starten voor mensen met een BMI boven de 25.

Vervolgonderzoek

In Nederland is er weinig tot geen literatuur te vinden over de segmentatie van commerciële sportscholen op basis van gewicht. Vervolgonderzoek zou zich kunnen richten op het testen van ons onderzoeksmodel in andere gebieden. Verder zou vervolgonderzoek zich kunnen richten op het verbeteren en uitbreiden van het onderzoeksmodel. Zo blijkt uit ons onderzoek dat bepaalde variabelen samenhangen met de behoefte die mensen met overgewicht hebben aan een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25. Deze samenhang zou verder uitgezocht kunnen worden. Als deze samenhangen en de invloed van eventuele andere variabelen in kaart worden gebracht leidt dit tot meer informatie over mensen met overgewicht en tot meer informatie over de beweegredenen van mensen met overgewicht om te kiezen voor een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25. Dit heeft zowel een maatschappelijk als commercieel belang.

Referenties

- Alexandris, K., & Palialia, E. (1999). Measuring customer satisfaction in fitness centres in Greece: an exploratory study. *Managing Leisure*, 218-228. London: Routledge.
- Babbie, E. (2007). *The Practice of Social Research*. Belmont, CA 94002-3098: Wadsworth
- Beech, J., Chadwick, S., & Verlaat van 't, M (2012). *Sportmanagement*. Benelux: Pearson.
- Blythe, J. (2009). *Principles and practice of marketing*. Cheriton House, North Way, Andover, Hampshire, United Kingdom: Cengage Learning EMEA
- Centraal bureau voor de statistiek (2013a). *Gezondheid, leefstijl en medische contacten; regio's, 2008/2011: overgewicht in Nederland en Twente*. Verkregen van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=81976ned&D1=28-29&D2=0,I&D3=0,25&D4=I&HDR=T,G3&STB=G1,G2&CHARTTYPE=1&VW=T>
- Centraal bureau voor de statistiek (2013b). *Persbericht : Grote regionale verschillen in overgewicht, roken en alcoholgebruik*. Verkregen op 3 oktober 2013 van <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/1AF004D7-432B-429D-93BB-B24EFAED3D44/0/PB13n059.pdf>.
- Centraal bureau voor de statistiek (2013c). *Gezondheid, leefstijl en medische contacten; regio's, 2008/2011*. Verkregen op 3 oktober 2013 van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=81976ned&D1=28-30&D2=0,I&D3=25&D4=I&HDR=T,G3&STB=G1,G2&CHARTTYPE=1&VW=T>.
- Centraal bureau voor de statistiek (2013d). *Leefstijl, preventief onderzoek; persoonskenmerken*. Verkregen op 3 oktober 2013 van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=81177NED&D1=38-42&D2=0-12,33-37&D3=0&D4=I&HD=120626-1659&HDR=T&STB=G1,G2,G3>.
- Centraal bureau voor de statistiek (2013e). *Bevolkingsontwikkeling, regio per maand*. Verkregen op 12 december 2013 van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=37230ned&D1=17&D2=234,594&D3=I&HDR=G2&STB=G1,T&VW=T>
- Degen, I. (2008). *Gewichtige zaken: Kwalitatief onderzoek naar (niet) sportgedrag van kinderen met overgewicht*. Masterscriptie, Universiteit van Tilburg, Faculteit der Sociale Wetenschappen.
- De Veaux, R.D., Velleman, P.F., Bock, D.E. (2010). *Data Stats and Models*. Pearson.
- Drury, C. (2012). *Management and cost accounting*. Cheriton House, North Way, Andover, Hampshire, United Kingdom: Cengage Learning EMEA
- Eisenberg, M. E., Neumark-Sztainer, D., & Story, M. (2003). Associations of weight-based teasing and emotional well-being among adolescents. *Archives of Pediatric Adolescent Medicine*, 157(8), 733–738.
- Gemeente Enschede en Menzis. (2012). *Uitvoeringsprogramma conventant Menzis en gemeente Enschede 2012-2016*. Verkregen op 3 oktober 2013 van http://www.enschede.nl/zorg_en_welzijn/00014/13165_Brochure_samenwerking.pdf/

Gerring, J. (2012). *Social Science Methodology*. Cambridge University Press.

Griffiths, L. J., & Page, A. S. (2008). The impact of weight-related victimization on peer relationships: The female adolescent perspective. *Obesity*, 16(Supp 2), S39–S45.

Heim, N., & Sant, N. (2010). *Overgewicht van ouderen een steeds groter probleem*. Kennislink. Verkregen op 10 oktober 2013 van <http://www.kennislink.nl/publicaties/overgewicht-van-ouderen-een-steeds-groter-probleem>.

Hilvoorde, van, I. (2002). Gezondheid in en op het spel: de opvoeding tot de bewegingsrijke mens. In P. de Knop, B. Vanreusel en J. Scheerder (eds). *Sportsociologie* (p. 238-250) Maarssen: Elsevier Gezondheid.

Hunt, N., & McHale, S. (2009). *A Qualitative Health Research. Practical Guide to the E-mail Interview*, 10, 1415-1421.

Jurin R. R., et al. (2010). *Environmental Communication: Skills and Principles for Natural Resource Managers, Scientists, and Engineers*. Second Edition. DOI 10.1007/978-90-481-3987-3_10, © Springer Science+Business Media B.V.

Kenniscentrum Overgewicht (z.d.). *Diagnostiek van overgewicht*. Verkregen op 06 oktober 2013 van <http://www.overgewicht.org/Overovergewicht/Diagnostiek/tabid/70/Default.aspx#>.

Kamer van Koophandel (z.d.). *Omzet berekenen*. Verkregen op 19 oktober 2013 van <http://www.kvk.nl/ondernemen/financien/omzet-en-prijs-bepalen/omzet-berekenen/?refererAliasStat=omzet>.

Menzel, J. E., Schaefer, L. M., Burke, N. L., Mayhew, L. L., Brannick, M. T., & Thompson, J. K. (2010). Appearance-related teasing, body dissatisfaction, and disordered eating: A meta-analysis. *Body Image*.

Puhl, R. M., & Latner, J. L. (2007). Obesity, Stigma, and the Health of the Nation's Children. *Psychological Bulletin*, 133(4), 557–580.

Puhl, R. M., Luedicke, J., & Heuer, C. (2011). Weight-based victimization toward overweight adolescents: Observations and reactions of peers. *Journal of School Health*, 81(11), 696–703.

Puhl, R. M., & Luedicke, J. (2012). Weight-based victimization among adolescents in the school setting: Emotional reactions and coping behaviors. *Journal of Youth and Adolescence*, 41, 27–40.

Puhl, R.M., Peterson, J.L., & Luedicke, J. (2013). Strategies to Address Weight-Based Victimization: Youths' Preferred Support Interventions from Classmates, Teachers, and Parents. *Journal of Youth and Adolescence* 42:315–327. New York: Springer Science+Business Media.

Rabobank (2013a). *Cijfers & Trends*. Verkregen op 10 oktober 2013 van <https://www.rabobankcijfersentrends.nl/index.cfm?action=print.printPdf&id=27f5ce59-a070-427e-9357-6c97c4480c32>.

Rabobank (2013b). *Cijfers & Trends*. Verkregen op 3 oktober 2013 van <https://www.rabobankcijfersentrends.nl/index.cfm?action=branche&branche=08.01.08.08&p=10>.

Rabobank (2013c). *Cijfers & Trends*. Verkregen op 3 oktober 2013 van <https://www.rabobankcijfersentrends.nl/index.cfm?action=benchmark&id=27f5ce59-a070-427e-9357-6c97c4480c32>.

Regio gemeenten (z.d.) Verkregen op 19 oktober 2013 van <http://www.regiotwente.nl/organisatie/regio-gemeenten>.

Van Aken, J. E., Berends, H., van der Bij, H. (2007). *Problem Solving in Organizations. A Methodological Handbook for Business Students*. New York: Cambridge University Press.

VanToorn, Y. (2010). *Een sportschool voor dikke mensen is het ei van Columbus*. Verkregen op 3 oktober 2013 van http://www.sportknowhowxl.nl/nieuws_2010/4827.

Verhagen, E. (2012). *Nederlandse norm gezond bewegen*. Verkregen op 3 oktober 2013 van <http://www.kennislink.nl/publicaties/nederlandse-norm-gezond-bewegen>.

Bijlage 2: afgenomen interviews

Interview 1

Opmerkingen:

- De tekst van de interviewer is **dikgedrukt**.

Goedemorgen,

Wij doen een onderzoek naar de mogelijkheid om een rendabele sportschool te starten in Twente, voor mensen met een BMI boven de 25 (mensen met (licht) overgewicht). Wij willen u daarom graag wat vragen stellen over fitness apparatuur:

Wat is de belastbaarheid van reguliere fitness apparatuur?

Denkt u dat er aanpassingen / speciale apparaten nodig zijn in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 in vergelijking met een reguliere sportschool?

M.v.g.,

Lisa Meijer & Anne Rietberg

Hoi Lisa en Anne,

Natuurlijk wil ik antwoord geven op jullie vragen.

Doorgaans is fitness apparatuur zeg maar redelijkerwijs 'hufteproof' dus zeg maar zware mensen kunnen op normaal fitness toestellen makkelijk en veilig trainen. Mensen die zeg maar corpulent zijn die zullen op standaard toestellen moeilijker kunnen in en uit stappen of bewegen.

Waar je wel op moet letten is dat normale cardio toestellen tot de 135 a 150 kilo belastbaar zijn. Daar zou je zeker rekening mee moeten houden.

In het algemeen moet je ook letten op stabiliteit van alle toestellen.

Hoop dat je wat aan mijn feedback hebt,

Met sportieve groet,

Erwin

Goedemorgen,

Hartstikke bedankt voor de feedback.

U geeft aan dat je in het algemeen moet letten op de stabiliteit van alle toestellen.

Hoe kun je precies letten op de stabiliteit van de ondergrond?

M.v.g.,

Lisa Meijer & Anne Rietberg

Hoi Lisa & Anne,

Natuurlijk is de ondergrond van hoofdbelang!

Inmiddels heb ik voldoende inzicht in apparatuur en weet dat de 'zware' apparaten (dus de apparaten die geschikt is voor powerlifting en bodybuilding richting) het stabielst zijn.

Denk daarbij aan Nautilus, Barbarian Line, etc

Met sportieve groet,

Erwin

Goedemorgen,

Hoe zorg je dan bijvoorbeeld bij wat minder zware apparaturen, zoals cardio apparatuur naar de stabiliteit?

M.v.g.,

Lisa Meijer & Anne Rietberg

Hoi Anne & Lisa,

Je moet je gewoon goed verdiepen in de apparatuur die verkrijgbaar is. Ik zou dan zeggen: apparatuur van Move2Live, zoals de ergofit: deze is waterpas te stellen ongeacht de ondergrond.

Apparatuur van Move2Live is makkelijk te bedienen en ergonomisch in het gebruik.

Met sportieve groet,

Erwin

Hartstikke bedankt voor alle informatie!

M.v.g.,

Lisa Meijer & Anne Rietberg

Interview 2

Opmerkingen:

- We wilden eerst een e-mail sturen naar Helisports. Toen we op de site het e-mailadres opzochten opende een chatvenster. Het interview is dus een chat-interview geworden.
- De tekst van de interviewer is **dikgedrukt**.

Helisports

Kunnen wij u ergens mee helpen? Via deze chatfunctie kunnen wij eventuele vragen direct beantwoorden.

Goedemorgen,

Wij doen een onderzoek naar de mogelijkheid om een rendabele sportschool te starten in Twente, voor mensen met een BMI boven de 25 (mensen met (licht) overgewicht). Wij willen u daarom graag wat vragen stellen over fitness apparatuur:

Wat is de belastbaarheid van reguliere fitness apparatuur?

Denkt u dat er aanpassingen / speciale apparaten nodig zijn in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 in vergelijking met een reguliere sportschool?

M.v.g.,

Lisa Meijer & Anne Rietberg

H* Etten-Leur

Goedemiddag. Wij geven advies op fitness apparatuur

Oké, dat komt goed uit. Kunt u bovenstaande vragen misschien voor ons beantwoorden?

H* Etten-Leur

Belastbaarheid van fitness apparatuur is verschillend per toestel.

Veel cardio toestellen zou ik adviseren.

hometrainer, crosstrainer etc.

Waarom precies cardio toestellen?

H* Etten-Leur

Goed voor de algehele conditie

BMI wordt daar uiteraard beter van.

Oké, en zijn er andere aspecten waar je aan moet denken bij mensen met een BMI boven de 25? Stabiliteit van ondergrond / toestellen waar je makkelijk in en uitstapt en dat soort dingen?

H* Etten-Leur

Ja dat kan, we hebben bijvoorbeeld toestellen met een lage instap. Dat is wel zo prettig.

Oké, en welk gewicht kunnen cardio toestellen over het algemeen hebben? Plus minus?

Variërend tussen 125 - 200kg.

Hartstikke bedankt voor de informatie en moeite!

Graag gedaan, succes met de studie!

Bijlage 3: Verwerking interviews

Onderwerp interviewer	Onderwerpen gegeven informatie	Gegeven informatie
1. Belastbaarheid van fitnessapparatuur	1a. Fitness apparatuur algemeen	- "Belastbaarheid van fitness apparatuur is verschillend per toestel" - "Doorgaans is fitness apparatuur zeg maar redelijkerwijs 'huft' zware mensen kunnen op normaal fitness toestellen makkelijk lopen" - "Waar je wel op moet letten is dat normale cardio toestellen belastbaar zijn." - Cardio toestellen zijn variërend tussen 125 - 200kg belastbaar - "Veel cardio toestellen zou ik adviseren. Hometrainer, crosstrainer, goed voor de algehele conditie en het BMI wordt daar uiteraard niet beïnvloed"
	1b. Cardio toestellen	
2. Aanpassingen fitness apparatuur voor mensen met een BMI boven de 25	2a. Soort fitness apparatuur	- "In het algemeen moet je ook letten op stabiliteit van alle toestellen" - "Natuurlijk is de ondergrond van hoofdbelang! Inmiddels heb ik voldoende inzicht in apparatuur en weet dat crosstrainer (dus de apparaten die geschikt is voor powerlifting en bodybuilding) stabielst zijn." - "Je moet je gewoon goed verdiepen in de apparatuur die verkocht wordt, zeggen apparatuur van Move2Live, zoals de ergofit: deze is waterpas te stellen ongeacht de ondergrond. Apparatuur van Move2Live is te bedienen en ergonomisch in het gebruik."
	2b. Stabiliteit fitness apparatuur	- "Mensen die zeg maar corpulent zijn die zullen op standaard toestellen niet kunnen in en uit stappen of bewegen." - "We hebben bijvoorbeeld toestellen met een lage instap. Dat is beter voor de stabiliteit"
	2c. Instaphoogte fitness apparatuur	

Bijlage 4: enquêtevragen

1. Wat is uw leeftijd?

- ☐ 18 – 19 jaar
- ☐ 20 – 29 jaar
- ☐ 30 – 39 jaar
- ☐ 40 – 49 jaar
- ☐ 50 – 59 jaar
- ☐ 60+

2. Wat is uw geslacht?

- ☐ Man
- ☐ Vrouw

3. Wat is uw lengte?

-

4. Wat is uw gewicht?

5. Heeft u momenteel een lidmaatschap op een sportschool?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

6. Voelt u zich onzeker onder mensen zonder overgewicht (in een sportschool)?

- ☐ Zelden / nooit
- ☐ Soms
- ☐ Vaak
- ☐ Altijd

7. Voelt u zich buitengesloten door mensen zonder overgewicht (in een sportschool)?

- ☐ Zelden / nooit
- ☐ Soms
- ☐ Vaak
- ☐ Altijd

8. Wordt u wel eens gepest naar aanleiding van uw gewicht, door mensen zonder overgewicht (in een sportschool)?

- ☐ Zelden / nooit
- ☐ Soms
- ☐ Vaak
- ☐ Altijd

Geef aan of u het met de volgende stelling eens bent:

9. Ik voel mij prettiger onder mensen met overgewicht (in een sportschool)

- ☐ Eens

☐ Oneens

10. Als er een sportschool zou komen voor mensen met een BMI boven de 25 zou u dan hier naartoe gaan / overstappen?

☐ Ja

☐ Nee

☐ Misschien

Indien u vraag 10 hebt beantwoord met ja of misschien:

11. Welke van de volgende redenen is voor u (verder) van belang om naar een sportschool te gaan voor mensen met een BMI boven de 25?

☐ Ik voel me aangetrokken tot de kwaliteiten van de mensen met een BMI boven de 25.

☐ Ik heb een gevestigd belang bij de uitkomst die mensen met een BMI boven de 25 proberen te bereiken (denk aan fitter/gezonder worden) in de voorgestelde sportschool.

☐ Ik kan mij identificeren met de gedeelde geloven, gedragingen en meningen van de groep mensen met een BMI boven de 25 (die naar de besproken sportschool zullen gaan).

☐ De mogelijkheid ontstaat om te netwerken met mensen, wat in mijn eigen voordeel werkt.

☐ De mogelijkheid ontstaat om carrière opbouwen.

☐ De mogelijkheid ontstaat om de eigen sociale omgeving en netwerken te verbeteren.

12. Hoeveel contributie per maand zou u maximaal willen betalen voor een abonnement op een sportschool voor mensen met (licht) overgewicht?

☐ 10 euro

☐ 20 euro

☐ 30 euro

☐ 40 euro

☐ 50 euro

☐ 60 euro

☐ 70 euro

☐ 80 euro

13 Welke faciliteiten verwacht u in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25 (voor dit contributiegeld)?

☐ Douches

☐ Sauna

☐ Zonnebank

☐ Instructeurs

☐ Instructeurs die advies geven

☐ Fysiotherapeut/sportarts

☐ Aangepaste voedingsschema's

☐ Groepslessen

☐ Horecagelegenheid

14. Wat verwacht u te bereiken in een sportschool voor mensen met een BMI boven de 25?

☐ Mijn zelfvertrouwen te vergroten

☐ Te ontspannen

☐ Een voldaan gevoel te krijgen

☐ Minder gestrest te raken

☐ Dat mijn psychisch welzijn beter wordt

- ☐ Nieuwe mensen te ontmoeten
- ☐ Te socializen
- ☐ Af te vallen
- ☐ Fit te worden/blijven
- ☐ Mijn gezondheid te verbeteren

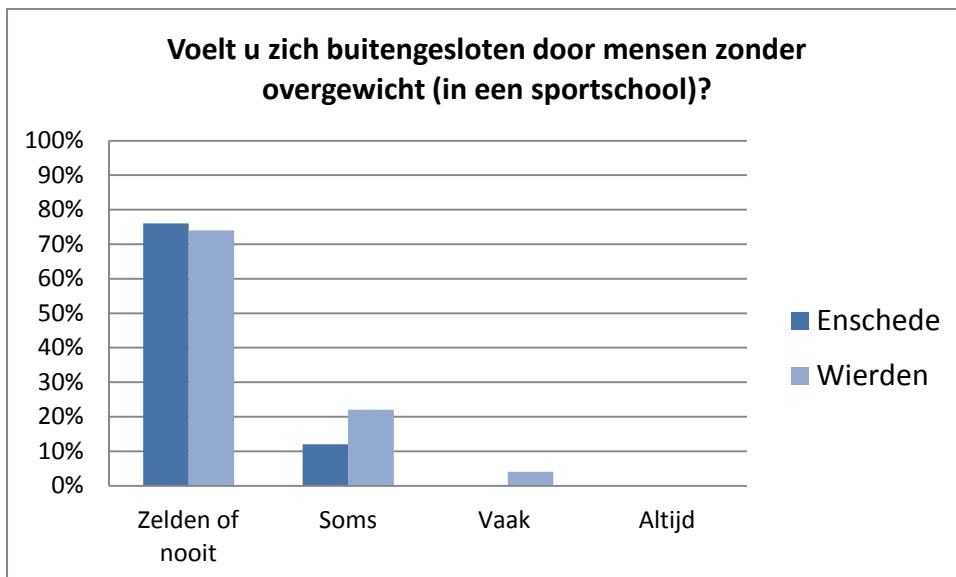
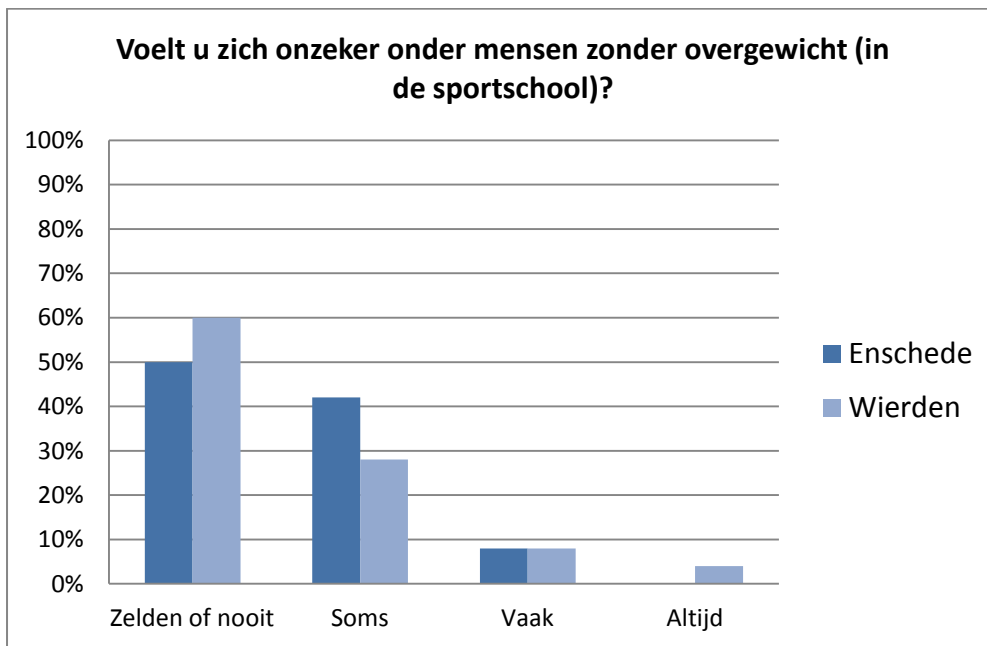
15. Waar gaat uw voorkeur naar uit?

- ☐ Kleine, intieme sportschool
- ☐ Grote, massale sportschool

16. Hoever bent u bereid maximaal te reizen?

- ☐ <1 km
- ☐ <3 km
- ☐ <5 km
- ☐ <10 km
- ☐ <15 km
- ☐ <20 km
- ☐ <25 km
- ☐ <30 km
- ☐ >30 km

Bijlage 5: Overzicht alle resultaten

Bijlage 6: Statistische toets Cramér's V behoefte/prettiger voelen onder mensen met (licht) overgewicht

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,519	,000
	Cramer's V	,519	,000
N of Valid Cases		100	

Bijlage 7: Statistische toets Cramér's V behoefte/onzeker voelen

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,442	,000
	Cramer's V	,442	,000
N of Valid Cases		100	

- a. Not assuming the null hypothesis.
- b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.

Bijlage 8: Statistische toets Cramér's V behoefte/buitengesloten voelen

Symmetric Measures

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	-,441	,000
	Cramer's V	,441	,000
N of Valid Cases		100	

- a. Not assuming the null hypothesis.
- b. Using the asymptotic standard error assuming the null hypothesis.